

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Kovas - March 24, 1977

Nr. 12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Amerikos Lietuvių Susivienijimo šventėje SLA prezidentas P. P. Dargis įteikia Lietuvos gen. konsolui A. Simučiui SLA istoriją.

DERYBOMS RUOŠIANTIS

Ginčai ką pasiūlyti sovietams ir kaip

Valstybės Sekretorius Cyrus Vance kovo 25 važiuoja į Maskvą. Vienas iš svarbiausių jo vizito tikslų yra susitarti su sovietais dėl atominių ginklų apribojimo derybų, nes dabar veikia SALT I baigiasi šių metų rugsėjo mėn. Vance lydi senato pagaliau patvirtintas JAV nusiginklavimo žinybos (U.S. Arms Control and Disarmament Agency) viršininkas ir delegacijos nusiginklavimo derybos pirmininkas Paul Varnke.

Varnke antram poste senato buvo patvirtintas tik 58 balsais prieš 40, kas reiškia, kad beveik pusė senato juo nepasitiki. Antra vertus, toks balsų pasiskirstymas turi daugiau simbolinės, kaip praktiškos, reikšmės. Tarp kitko, Varnke, kaip nusiginklavimo žinybos šefas buvo patvirtintas didesne dauguma: 70 prieš tik 29. Kaip teisingai pastebėjo pats prezidentas Carteris, Varnkės vaidmuo nėra labai didelis, jis turi laikytis prezidento instrukcijų ir pagaliau jo pasiektas susitarimas dar turi būti senato 2/3 dauguma patvirtintas.

Buvusio Nixono ir Fordo administracijų pareigūno Gerard C. Smith, kuris ėjo dabartines Varnkes parei-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

gas, teigimu, delegacijos pirmininko žodis nedaug reiškia, nes sovietų delegacija yra dar daugiau apribota negu amerikiečių, o civiliai tos delegacijos nariai iš viso turi labai menką supratimą apie ginklus. Tokiu būdu faktinai derasi sovietų politbiuras su JAV prezidento Valstybės Saugumo Taryba. Didesnį pavojų sudaro ne delegacijos pirmininkas, o pats prezidentas, jei jis apsispręstų, kad jam būtinai reikalingas koks nors susitarimas savo prestižui namuose pakelti. Taip elgėsi Nixonas ir taip gali pasielgti Carteris, kuris savo inauguracinėje kalboje pažadėjo siekti visiško atominių ginklų panaikinimo.

Dėl viso to balsavimą senate reikia vertinti kaip išpėjimą administracijai ir sovietams, kad ne kiekvienas susitarimas bus senato patvirtintas.

Aplamai iman, Amerikoje vyrauja dvi pažiūros. Pirmoji, senesnė, yra tokia, kad reikia turėti, jei ne daugiau, tai bent nemažiau ginklų negu sovietai. Bet koks susitarimas juos sumažinti neturėtų pažeisti tos proporcijos.

Kita, naujesnė, pažiūra atsisako nuo skaičių lygybės, aiškindama, kad pirmoji pažiūra nepajėgia priversti prie nusiginklavimo, bet tik skatina naujas lenktynes, keičiant senus ginklus naujesniais.

Visi JAV prezidentai — demokratai ir respublikonai — aiškino, kad strategija (Nukelta į 2 psl.)

TRIGUBA ŠVENTĖ SLA CENTRE

Vasario 27-oji buvo viena pačių reikšmingiausių dienų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikloje.

Tą dieną SLA būstinėje New Yorke įvyko triguba šventė: Vasario 16 minėjimas, SLA istorijos knygos sutiktuvės ir dr. J. Basanavičiaus minėjimas.

Šventėje dalyvavo tuo metu posėdžiavę SLA Pildomosios Tarybos nariai: prezidentas Povilas Dargis, viceprez. Aleksandras Čaplikas, išd. Euphrosine Mikužūtė ir sekretorė Genovaitė Meiliūnienė.

Kaip kasmet, SLA Pildomosios Tarybos suruoštame Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime, dalyvavo ir Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis.

Minėjimą atidarė SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė pakviesdama tarti žodį SLA Prezidentą Povilą P. Dargį, kuris apibūdino vakaro programą ir paminėjo, kad šiandien minime Lietuvos nepriklausomybės tradicinę šventę — Vasario 16-tąją, prisiminsime SLA Garbės Narį dr. Joną Basanavičių, jo mirties 50 metų sukakties proga ir sutiksime iš spaudos gautą SLA 90 m. veiklos istoriją lietuvių bei anglų kalbomis.

Iškilmingame posėdyje dalyvaujantį Lietuvos generalinį konsulą Anicetą Simutį, prezidentas P. P. Dargis tuoj pat ir pakvietė pakalbėti, nes konsulas skubėjo tą vakarą dar kitur dalyvauti.

Savo kalboje, kaip SLA

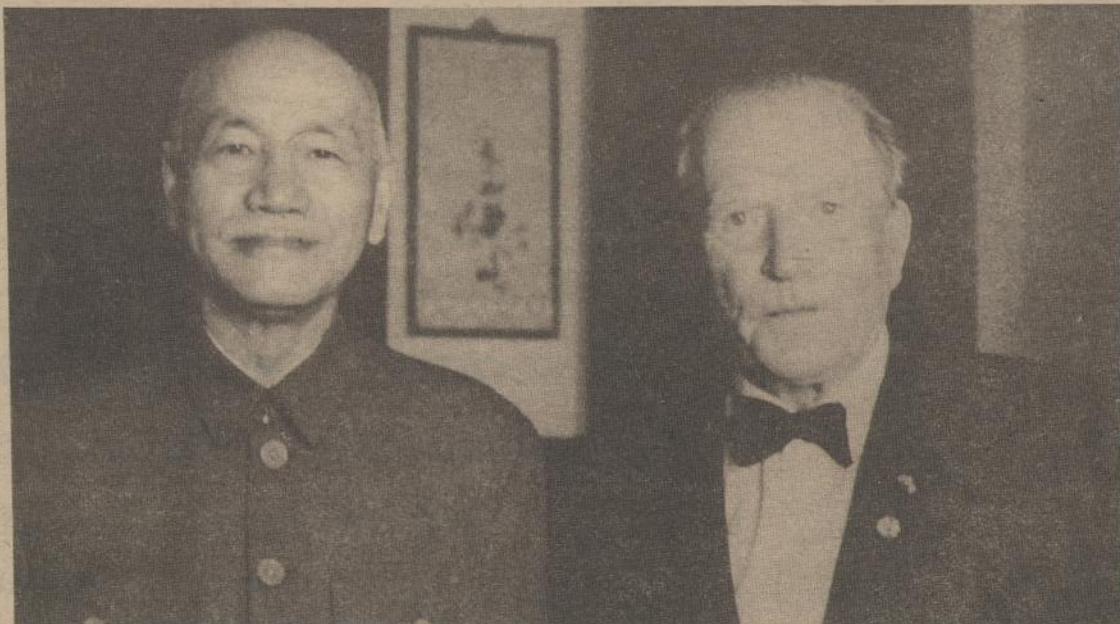
narys, konsulas pasidžiaugė turįs progos kasmet tokiose iškilmėse dalyvauti ir pareikšti savo mintis. Pasveikinęs Susivienijimą, minintį tradicinį Vasario 16-sios Aktą, jis pabrėžė, kad dalyvaujantis seniausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos pasaulyje svarbiose iškilmėse. Jis SLA prilygino išeivijos lietuvių parlamentui. Šioje organizacijoje, esą, dalyvauja įvairių įsitikinimų patriotingi veikėjai, kurie daug kartų yra pasisakę už laisvą ir demokratinę nepriklausomą Lietuvą. Pabrėžė, kad Susivienijimas per 90 metų buvo visų Lietuvos didžiųjų įvykių dalyvis arba dalyvių rėmėjas.

Toliau kalbėdamas konsulas pabrėžė, kad Susivienijimas gimė kaip tik lietuvių nuo lenkų atsiskyrimo ženkle. Taigi, lietuvių atbūdimą laikais Susivienijimas yra lietuvių tautai patriotiško, susipratęsio lietuvių kelio rodytojas į Lietuvos nepriklausomybę.

Prisiminė, kad lietuvių tauta labai dėkinga Susivienijimui už pagalbą Lietuvos žmonėms, kai buvo kovojama prieš rusų caro valdžią, kai rėmė nukentėjusius Kražių skerdynėse 1894 metais ir kaip Susivienijimas gelbėjo Lietuvos žmonėms sukilusiems prieš rusus 1905 m. ir kaip jie kovojo už spaudos atgavimą.

Kiek Susivienijimas įdėjo darbo ir lėšų Lietuvai 1918-aisiais metais atgauti Lietuvą. (Nukelta į 3 psl.)

Žmogus, kuris visur buvo, viską matė...

DIPLOMATIJOS PARAŠTĖJE, taip vadinasi Vaclovo Sidzikausko atsiminimai, kuriuos pradėsiame sekančiame Dirvos numeryje. Jų autorius dalyvavo visuose svarbiausiuose mūsų tautos sprendimuose. Atstovavo Lietuvą Berlyne, Tautų Sąjungoje, Tarptautiniame Hagos Tribunole, sėdėjo Gestapo kacetė, dalyvavo visuose rezistencijos sąjūdžiuose, buvo vienas Pavergtųjų Tautų sambūrio šulų. Žodžiu, visur buvo, visur dalyvavo, viską matė ir aprašė. Nuotraukoje maršalas Chiang Kai-shek su Vaclovu Sidzikausku Taiwane.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Atrodo, kad KGB apsišprendė, kad jai gudriausia šiuo metu būtų kaltinti disidentus šnipinėjimu JAV naudai. Už tai kalbėtų paskutiniai žydų disidentų areštai Maskvoje ir Izvestijų straipsnis. Suimtųjų tarpe yra Anatolijus Šaranskis ir dr. M. Stern. Šaranskį pagrobė 8 KGB agentai pirmadienį, jam išlydint du Vakarų korespondentus (londoniško Financial Times ir Baltimore Sun atstovus). Įdomu, kad Šaranskis buvo areštuotas beveik dviem savaitėm pralinkus po to, kad Izvestija jį apkaltino špionažu CIA naudai. Tai buvo labai lėtas procesas pagal sovietų 'teisingumo' standartą.

Tuo tarpu PRAVDA savaitgalio laidoje įspėjo, kad Washingtono administracija kišdamasi į sovietų vidaus reikalus sukelia nepasitikėjimo atmosferą ir tuo pačiu kenkia pastangom susitarti dėl apsiginklavimo sumažinimo. "Washingtono figūros", — teigia Pravda, jų neišvardindama — užmiršo, kad Helsinkio Aktas patvirtino nesikišimo į kitų valstybių vidaus reikalus principą.

Washingtono buvo paskelbta, kad iš 82 kraštų, kurie gauna JAV vienokią ar kitokią pagalbą, tik 28 pripažįsta pilnas žmonių teises, 29 tik iš dalies, o 25 su žmonių teisėmis visai nesiskaito.

Brazilija, kuri įskaityta į paskutiniųjų 25 valstybių tarpą, po to nutraukė 25 metams pasirašyta karinės pagalbos sutartį su JAV, teigdama, kad toks raportas sudaro neleistiną įsikišimą į jos vidaus reikalus.

Laukdami Belgrado konferencijos Helsinkio Akto vykdymo aptarimui, Jugoslavijos politiniai pabėgėliai suskato rašyti laiškus Vakarų spaudai, pabrėždami, kad Jugoslavija nedaugiau skaitosi su žmonių teisėmis už kitas komunistines valstybes.

Socialistų-komunistų koalicija laimėjo daugiau kaip pusėje visų didesnių Prancūzijos miestų savivaldybių rinkimų. Aplamai imant jie surinko 53% visų balsų didesniuose negu 30,000 gyventojų miestuose. Pačiame Paryžiuje burmistras turėjo būti perrinktas, nes nei vienas kandidatas nesurinko absoliutės daugumos. Antruose rinkimuose laimėjo gaulistas J. Chirac, buvęs premjeras. Paskirom partijom imant, komunistai laimėjo 60-tyje didesnių miestų, socialistai — 56, vidurio ir dešinės partijos — 34. Šalia Paryžiaus — papildomi

rinkimai pereiną sekmadienį įvyko dar 61 mieste.

Kairiųjų koalicijos labai geras pasirodymas Prancūzijos savivaldybių rinkimuose, verčia skaitytis su jos laimėjimu ir ateinančiuose seimo rinkimuose, kas savo keliu socialistus pastato prieš seną klausimą: ar galima komunistais pasitikėti? Austrijos kancleris ir socialdemokratų vadovas Bruno Kreisky, pasikalbėjime tuo reikalu su SPIEGELIO redakcija, į tą klausimą atsakė neigiamai. Jei iš parlamento rinkimų jie išeitų didžiausia partija ir pagal parlamentarinę tradiciją gautų svarbiausias ministerijas, prancūzų komunistai turėtų nepajėgti susilaikyti nepabandę įvesti diktatūros. Daugiau galima pasitikėti Italijos komunistais, bet ir tai tik tuo atveju jei ir jie negaus raktinių pozicijų.

Europos komunistai dabar turi gerą progą įrodyti savo demokratiškumą daugiau užstodami Rytų Europos disidentus. Jie galėtų, pavyzdžiui, nuvažiuoti į Pragę ir ten demonstruoti už žmonių teises! Vien protestų savo laikraščiuose neužtenka. Šiuo atveju. Europos komunistai turėtų pasekti socialdemokratų pavyzdžiu. Tuoju po Helsinkio Akto pasirašymo šeštadienį Europos socialistų vadai susirinko sekmadienį Stockholme ir ten aiškiai davė sovietams suprasti, kad viskas tai, kas buvo Helsinkyje pasirašyta, virsta komedija, jei komunistiniai kraštai vienu ar kitu būdu įsikištų į Portugalijos vidaus reikalus. Tas pats buvo pareikšta ir amerikiečiams. Tie demaršai davė gerų rezultatų.

Apie patį Helsinkio aktą Kreisky mano, kad jis yra kaip 10 Dievo įsakymų. Dėl to, kad jų nesilaikoma, nėra reikalo nuo jų atsisakyti. Šiuo atveju svarbu, kad apie juos kalbama, nors patikėti, kad komunistų diktatoriai laikytusi Akto 3-čios dalies yra pasiduoti iliuzijai. Patikėti galima būtų tuo atveju, jei komunistai virstų socialdemokratais.

Deryboms ruošiantis...

(Atkelta iš 1 psl.)

nių ginklų tikslas yra sulaukyti sovietus nuo netikėto puolimo t. y. tų ginklų reikia turėti tiek daug, kad jų negalima būtų pirmu puolimu sunaikinti ir kad jų po puolimo užtektų Sovietijos sunaikinimui. Tam tikslui reikia turėti 'pakankamai' strateginių ginklų. 'Pakankamai' dar nereiškia 'tiek pat' ar 'daugiau' negu sovietai turi.

Dar kalbant apie komunistus... Prancūzijos, Italijos ir Ispanijos kompartijų vadai susirinkę Madride negalėjo susitarti dėl bendro komunikato tuo reikalu. Įdomu, kad jų susirinkimas Madride buvo viešas dalykas, nors pati kompartija Ispanijoje yra uždrausta. Oficialiai Ispanijos kompartija negalės dalyvauti ir būsimuose rinkimuose, bet galės išstatyti 'nepriklausomus' kandidatus, nebent iki to laiko Aukščiausias Teismas vienaip ar kitaip išspręstų kompartijos teisinį statusą. Rinkimai numatyti birželio mėn. Išstatę savo kandidatūras vyriausybės nariai turės atsistatydinti.

Jei amerikiečiai stengsis visą laiką turėti 'tiek pat' ar 'daugiau', jie tik skatins sovietus savo arsenalą didinti. Pirmosios pažiūros šalininkų teigimas, kad strateginių ginklų persvara veikia psichologiškai, versdama su sovietais daugiau skaitytis ir amerikiečius ir kitas tautas, nedaro išpuodžio antrosios pažiūros atstovams. Jie visai teisingai atsikerta, kad sovietai daugiausiai pažengę į priekį kaip tik tada, kada amerikiečiai turėjo atominės

bombos monopoliją ir vėliau kai jie dar ilgesnį laiką turėjo persvarą.

Paties Paul Warnke's nuomone, sovietai turėtų turėti noro apsiginklavimą apriboti. Jei patikėti Washingtono apskaičiavimu, jie visa 12% savo gross national product'o t. y. visos tautos pajamų už gėrybės ir patarnavimus skiria karo reikalams. (Oficialiai jų biudžete jau keli metai skiriama vis ta pati 17 bilijonų dolerių suma). Amerikiečiai tuo tarpu tam reikalui skiria tik 5% savo GNP. Kadangi sovietų ūkinė situacija nėra gera, jie, atrodo, turėtų turėti interesų išlaidas karo reikalams sumažinti.

Žinia, gali pririnkti faktų ir faktelių, kalbančių už tai, kad ginklavimasis ir pačių amerikiečių teigimas, kad jie jau Ameriką aplenkė, sovietams gali pasirodyti naudingas ir jie gali panarėti dabartinę padėtį testuoti toliau. Kiekvienu atveju, jie nenusiginkluos ar nesusistabds savo ginklavimosi, jei tai jiems būtų nenaudinga.

Antrosios pažiūros šalininkai tvirtina, kad patikrinti, ką sovietai iš tikro mano, galima tik jiems padarius kokį drastišką pasiūlymą, visai nesilaikant senos 'lygybės' formulės. Varnke tam labai tiktų. Bet, kaip sakėme aukščiau, ką nors pasiūlyti jis galės tik tada, jei tam pritars pats Carteris.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ALT S-gos SEIMUI ARTĖJANT

EMILIJA ČEKIENĖ

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga savo ideologine paskirtimi yra viena iš didžiausių lietuvių išeivijos organizacijų, kas antri metai sukviečianti savo atstovų suvažiavimus, kuriuose įvertinami praeities darbai ir nustatomos gairės ateities veiklai.

ALT Sąjunga taip pat yra viena iš tolerantiškų organizacijų, kiekvienu atveju ieškanti būdų mažinti ir švelninti kylančius tarpgrupinius nesutarimus, nes yra nuomonės, jog nepaprastos tarptautinės politikos sąlygos ir esamos lietuvių visuomenėje nuotaikos, kurias šiuo metu ypatingai drumsčia komunistinė propaganda, reikalauja iš mūsų didelio budrumo ir vieningos veiklos.

Sąjungos nuomone, organizacijų tolerancija viena kitai ir vienybė bendroje veikloje yra pagrindinė sąlyga sėkmingesnei kovai už tautinę gyvybę, už mūsų tautos nepriklausomybės atstatymą. Todėl ALT S-ga to siekia visais galimais būdais ir visose srityse einant nuoširdžios tolerancijos ir laisvo susitarimo keliu. ALT S-ga ne tik remia kitų dirbamų naudingus Lietuvai darbus, bet ir pati yra giliai šaknis įleidusi į tautinio darbo barus, daug atlieka politikos, kultūros ir lietuviybės išlaikymo srityse dėka toms pareigoms pasiaukojančių žmonių, kurie dirba aukodami visą savo poilsio laiką, eina tiesiu organizacijos seimuose nusišaltytu keliu, be jokių asmeninių ambicijų.

Kaip kiekvienos organizacijos, taip ir ALT S-gos tikslas pirmoje eilėje stiprinti savybę. Tai nereikia užsidarymą, izoliaciją. Sąjunga savo veiklą plečia, jos nariai nevengia dalyvauti ir kitose organizacijose per savo atstovus Lietuvos laisvinimo institucijose, remti kitų fondus, kartais nuskriausdami net savo.

ALT Sąjungos veikla remiasi idealistine narių dauguma, pavieniais asmenimis, kurie tautos interesus, kovą už laisvę ir tautos egzistenciją išeivijoje statydami aukščiau savo asmeninių

mi aukščiau savo asmeninių materialinių reikalų, eina partizaniškai grumdami, siekdami tų idealų, dažnai užmiršdami save.

Artėjant ALT S-gos 15-ajam Seimui, kuris įvyks š. m. gegužės 28-29 dienomis, Sheraton viešbutyje, Philadelphia, nedelskime iš anksto ruoštis, kad jis, kaip vyriausias Sąjungos reikalų sprendėjas, atsižvelgdamas į laiką ir gyvenimo tikrovę, mūsų iš anksto apgalvotais, trumpais ir aiškiais pasiūlymais kuo daugiau klausimų apsvarstytų, paieškotų naujų, geresnių kelių ALT S-gos uždaviniams vykdyti ir nutarimams įgyvendinti.

ŽMOGAUS TEISIŲ KOMISIJOS KONFERENCIJA

Š. m. kovo 13 New Yorke įvyko mūsų veiksmų atstovų ir Lietuvos žmogaus teisių komisijos narių konferencija.

Konferencijos dalyviai išklause ir išdiskutavo Lietuvos žmogaus teisių komisijos pirmininko prof. dr. D. Krivicko paruoštus projektus; apžvelgė ligšiolinius mūsų veiksmų paruošiamuosius darbus Europos

TRIGUBA ŠVENTĖ SLA CENTRE...

(Atkelta iš 1 psl.)

tuvai nepriklausomybę. neįmanoma beįvertinti.

Pagaliam, Susivienijimas labai daug darbo atliko, paruošdamas dirvą lietuviams vienyti ir įsteigti Amerikos Lietuvių Tarybą Amerikoje, kurios aktyviu nariu ir šiandien tebėra.

SLA Prezidentas P. P. Dargis pasakė itin jautrią ir momentui pritaikytą kalbą, kurioje prisiminė, kad šiandien prie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo, mes kartu pagerbiame ir lietuvių tautai prisikelti pagelbėjusio dr. Jono Basanavičiaus mirties 50 m. sukaktį. P. Dargis išsamioje kalboje priminė eilę didžiųjų darbų, kuriuose SLA per 90 m. atliko.

Toliau kalbėdamas perėjo į Susivienijimo 90 m. veiklos istorijos knygos sutikimą. Tam tikslui pakvietė susirinkime dalyvaujantį vieną SLA istorijos autorių teisininką Antaną Diržį. A. Diržys smulkmeniškai, su įdomiomis citatomis iš istorijos pabrėžė, kad tai ilgų

saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Belgrade progos panaudojimo mūsų valstybės, tautos ir atski-ro lietuvių žmogaus teisėms ginti; pasitarė, dar kokią medžiagą Lietuvos žmogaus teisių komisija ir kiti veiksniai turėtų gauti iš mūsų visuomenės; išsiaiškino, kokius darbus lietuvių žmogaus teisių gynimui turi atlikti visi veiksniai ir susitarė, komisijai sušaukus, susirinkti tokios konferencijos artimiausiu laiku.

Žmogaus teisių pažeidimo reikalais medžiagą iki balandžio 5 siųsti šiuo adresu: Dr. D. Krivickui, 5808 King Arthur Way, Glenn Dale, Maryland 20709. Telef.: (301) 262-7164.

metų Susivienijimo veiklos darbas. Tų darbų tik svarbesnieji, dalis surašyta kelių autorių ir dalyviams pateikiama graži knyga: "Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 1886-1976". Ji daro gero įspūdžio. Istorija 631 puslapių. Kiekvienas dvelkia Susivienijimo didelių darbų, kurie kartu yra ir Amerikos lietuvių darbai, bent dalinu apibūdinimu.

SLA istorijos 466 puslapiai lietuvių kalba. Knygoje virš 100 nuotraukų, paminėti SLA veikėjai, kiek kuriais metais SLA kamaukojo.

Knygos apie trečdalis anglų kalba. Knygos atsakinguoju red. P. P. Dargis, autoriai: V. Širvydas, teis. A. Diržys, dr. A. Budreckis, Techniškas patarėjas Jonas Valaitis.

Prezidento P. P. Dargio pakviestas knygos techninis patarėjas Jonas Valaitis trumpoje kalboje papildė SLA istorijos reikšmę lietuviams, ypač kitataučiams ir mūsų jaunimui anglų kalba santrauka, nes knyga bus išsiuntinėta viešosioms bibliotekoms, na, o prie to, ir mūsų jaunimui bei Lietuvos draugams kitataučiams bus proga susipažinti su SLA, o taip pat ir su dalimi Amerikos lietuvių istorijas.

Kalbėdamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimo tema pabrėžė, kad einant į kitataučių spaudą ir radiją, daug išpūdingiau pažymėti, kad Lietuva buvo didelė valstybė, pradėjusi savo gyvenimą 1253 m., kaip istorikai nurodo, organizuotą, suvienytą Lietuvą, tarptautiniai pripažintą nuo pirmojo apvainikuoto Lietuvos karalium Mindaugo laikų. Tad šiomet privalėtume prisiminti, kad minime ir 724 metus, kai Lietuvos istorijai jau žinoma, kaip valstybė.

Dar dalyvius pasveikino SLA viceprezidentas A. Chaplikas ir išdininkė Euphrosine Mikužiūtė.

Beja, teko nugirsti, kad SLA istorija bus pardavinėjama tik po \$6.00, su persiuntimu. Tad, laikas ją užsisakyti.

Pora valandų anksčiau Centre vyko SLA Centrinės 126-osios ir Moterų 99 kuopų susisirinkimai. Jų moterys, talkinant Centro tarnautojoms, suruošė vaišes, kuriose dalyviai pasidžiaugė ir pabendravo. Pasižadėjo SLA šeimą padidinti, įrašdami savo artimuosius į Susivienijimą. Šiuo metu įrašymo sąlygos, specialaus vajeaus laiku yra labai palankios: už pirmuosius metus mokesčiai sumažinami 45%, o už sekančiuosius 19 m. po 10%, jei kandidatas apsidraudžia arba narys savo apdraudą papildoma \$1,000, arba \$2,000 apdrauda. (gm)

BALTIJOS KONSULŲ PAGERBIMAS OTTAWOJE

Kanados parlamento atstovas dr. S. Haidaszas kovo 8 suruošė Atstovų Rūmuose baltų atstovams priešpiečius. Šiame priėmime be šeimininko dr. Haidaszo dalyvavo buv. Kanados užsienio reikalų ministris M. Sharpas, parlamentinis užsienio reikalams sekretorius F. E. Leblanc'as, parlamento atstovas R. Stanburgas, senatorius P. Yuzykas, Baltijos generaliniai konsulai Toronte — dr. J. Žmuidzinai, I. Heinsoo ir dr. E. Upenieks, ir Ottawos įžymūs baltų veikėjai J. V. Danys, W. H. Pent (estas) ir dr. E. Perups (latvė).

Tą pačią kovo 8 dieną po pietų Baltijos generaliniai konsulai Toronte dalyvavo Kanados Senato posėdyje. Jiems sėdint gubernatoriaus ložėje, senatorius C. W. Carter juos pristatė: konsulams atsistojus senatoriai ilgokai paplojo.

Kovo 9 Lietuvos, Estijos ir Latvijos generaliniai konsulai Toronte dalyvavo Kanados Atstovų Rūmų popietiniame posėdyje, kur esant vyriausybei su pirmininku P. E. Trudeau ir vykstant debatams parlamento atstovas, buv. tris kartus federaliniu ministru (pilietybės, susisiekimo ir valstybinių pajamų), R. Stanburgas juos pristatė parlamentui: konsulai sėdėjo garbės svečiams skirtoje galerijoje ir jiems atsistojus parlamento atstovai smarkiai paplojo. Tai pirmas toks visoj istorijoje Baltijos valstybių konsulų pagerbimas aukščiausioje Kanados institucijoje.

Vasario 16 šventės proga, premjeras William G. Davis savo vasario 7 laišku pasveikino — Ontario Provincijos vyriausybės ir ontariečių vardu — Lietuvos gen. konsulą Toronte dr. Joną Žmuidziną ir per jį lietuvių.

Konsulas vasario 28 raštu išreiškė premjerui ir Ontarijo vyriausybei bei ontariečiams gilią padėką už sveikinimus bei geriausius linkėjimus.

FOREMAN

Automatic Screw Machine Department

An individual with supervisory ability to supervise Automatic Screw Machine Department. Must have good background in all phases of automatic screw machine work. Excellent wages and fringe benefits.

APPLY AT

SHAKESPEAR PRODUCTS DIVISION

241 E. KALAMAZOO AVENUE
KALAMAZOO, MICHIGAN 49007
An Equal Opportunity Employer (10-16)

DESIGNERS

We are looking for experienced designers or detailers mechanical, electrical, hydraulic and pneumatic. Top wages and benefits including cost of living and pension plan. Send resume to:

WILSON MACHINE
DIV. OF WILSON ENGINEERING
1010 N. Niagara, P. O. Box 2049
Saginaw, Mich. 48605
(517) 799-4241, Ext. 44
An Equal Opportunity Employer M/F (12-18)

Tapkite knygos 'TAUTINĖS MINTIES KELIU' mecenatu ar rėmėju

----- I š k i r p t i -----

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SĄJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- ☐ mecenatas\$100.00
☐ garbės prenumeratorius\$ 50.00
☐ prenumeratorius rėmėjas\$ 20.00

(Čekius rašyti National Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Priedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

Amerikos saugumas (10)

Vėl krizė Art. Rytuose

Nors patys pergyvenome Watergate aferą, tačiau, kaip paprastais tokiais atsitikimais, iš karto nesupratome jos įtakos į JAV vidaus ir užsienio politiką. Trumpai tariant, toji aferą supančiojo JAV prezidento rankas, iš kitos pusės, versdama jį ieškoti didesnio populiarumo užsienio politikoje, ypatingai santykiuose su sovietais. Dėl to ir atlydis, vadinamas "detente", buvo išpūstas iš proporcijos. Prezidentas jau neturėjo pāpankamai prastižo pasipriešinti krašte ir kongrese įsivyravusioms nuotai kom baigti Indokinijos karą kapituliacija, nors kitose apy-stovose to, rasit, buvo galima išvengti.

Tuo pačiu laiku 1973 m. spalio 6 d. arabų armijos puolė Izraelį. Iš visų Izraelio — arabų karų, šis vadinamas spalio ar Yom Kippur karas buvo pats smarkiausias. Pirmą kartą arabai, sovietų apginkluoti, pasirodė esą beveik lygūs priešai. Iki tol Izraelis tikėjosi, kad arabus galės sumušti dienų bėgyje, šį kartą atrodė, kad karas galės užsitęsti savaites, ar mėnesius. Karinės medžiagos pareikalavimas jo metu pralenkė 2-jo pasaulinio karo. Kadangi sukrautos atsargos smarkiai nyko, Izraelio ambasadorius kiekvieną dieną Valstybės Sekretoriui Kissingeriui patiekdavo vis ilgesnius reikalingos karinės medžiagos sąrašus. Washingtonas tačiau nesiskubino. Pats Kissingeris, pasislėpęs po misteriško "senior official" skraistė, davė žurnalistams suprasti, kad "oro tiltui" į Izraelį priešinasi Valstybės Gynybos Sekretorius Schlessingeris, kuris bijo arabų naftos boikoto. Zumwaltui neatrodė, kad Kissingeris norėtų Izraelio pralaimėjimo, tačiau Henry nenorėjo ir Izraelio greito bei aiškaus laimėjimo. Jo planas buvo leisti Izraeliui nukraujoti tam, kad sukurti naują situaciją, kuri priverstų Izraelį vėliau priimti Kissingerio diktuojamą taktiką. Zumwaltui ir kitiems kariams atrodė, kad Kissingerio noras iš Washingtono diktuoti karo eigą buvo nesąmonė. Ypač tokia judriame tankų ir aviacijos kare negali to daryti — rizika yra per didelė.

Kissingeris savo tikslą galėjo pasiekti dėl to, kad Nixonas asmeniškai nedalyvavo nei viename pasitarime, ir todėl Kissingeris, jo vardu, galėjo įsakyti Schlessingeriui sulaikyti ginklų tiekimą Izraeliui, šitam aiškindamas, kad tam priešinasi Schlessingeris. Nuo to laiko ir Kissingerio santykiai su Schlesingeriu taip

sugedo, kad paskutinis vėliau visai turėjo pasitraukti iš respublikonų administracijos ir perėjo pas naujai kylančią demokratų žvaigždę — Carterį.

Karo laimės svyravimas ir Izraelio draugai Amerikoje pagaliau privertė JAV pradėti Izraeliui tiekimą spalio 13 d. (Kokios nuotai kos tada buvo Washingtono, galima suprasti iš fakto, kad spalio 10 d. atsistatydino Spiro Agnew).

Porą dienų prieš tai — spalio 11 d. — arčiau Viduržemio jūros neva manevram buvo pasiūstas lėktuvnešis John F. Kennedy, kuris gavo įsakymą laikinai pasilikti į rytus nuo Gibraltar. JAV laivynas tada buvo taip išsidėstęs. Lėktuvnešis Independence su pagalbiniais laivais buvo į pietus nuo Kretos, kitas lėktuvnešis F. D. Roosevelt su savo "task force" buvo vakarinėje Viduržemio jūros dalyje. Pavieniai laivai, daugiausiai naikintuvai buvo išmėtyti po visą Viduržemio jūrą, kad galėtų padėti "oro tilto" lėktuvams, kuris jau nugabendavo Izraeliui kasdien po 800 tonų karinės medžiagos. Tai, ir žinia, kad dalis medžiagos yra pakeičiui laivuose, Izraeliui leido jau nebetaupyti, bet visu smarkumu pereiti į priešpuolį. Tuo pačiu laiku, sovietai pradėjo smarkiai didinti savo laivų skaičių Viduržemio jūroje. Jei anksčiau amerikiečių lėktuvnešis sekavo tik vienas laivas, paprastai naikintojas, dabar jau sekavo keli, jų tarpe ir sunkieji kreiseriai bei keli povandeniniai laivai. Supratę, kad izraelitai ir vėl gali laimėti, sovietai vis stiprindami savo laivyną, paprašė Kissingerį atvykti į Maskvą pasitarimui dėl paliaubų.

Spalio 24 dienos vidurnaktį adm. Zumwaltas buvo skubiai paprašytas atvykti į "tanką" Pentagoną. Visi štabų viršininkai turėjo ten laukti tolimesnių įvykių — "stand by". Tuo pat laiku buvo duotas įsakymas J. F. Kennedy plaukti į pačią Viduržemio jūrą. Lėktuvnešiui F. D. Rooseveltui buvo įsakyta prisijungti prie Independence. Buvo sualiarumuota ir 82 parašiutininkų divizija Fort Bragg, N. C.

2 val. ryto į "tanką" atvyko Gynybos Sekretorius lydimas štabų viršininkų pirmininko adm. Moorer. Iš jų paaiškėjo ir aliarmo priežastis. Pasirodo, kad spalio 24 d. 7 val. 30 min. prezidentas gavo Brežnevo laišką, kuris prasidėjo ne įprasta "Dear Mr. President" forma, bet stačiai: "Mr. President". Jame Brežnevas pareiškė, kad Izraelitai

sąmoningai nesiskaito su JAV ir Sovietų Sąjungos sutarimu (dėl paliaubų reikalingumo) ir tokiu būdu pasirinko kelią į savo pražūtį." Brežnevas toliau siūlė pasiūsti bendras sovietų-amerikiečių dalis paliaubom prižiūrėti, grąšindamas, jei amerikiečiai atsisakytų, sovietai tai padarytų vieni patys.

Schlessingeris, Kissingeris, Moorer ir Haig 5 valandas svarstė, ką sovietai iš tikro galvoja. Ar jie rimtai grąšina ar tik blefuoja? Zumwaltas tada gavo įspūdjio, kad su paties Nixono pažiūra jau niekas nesiskaitė. Tuo pačiu, žinoma, atkrinta ir prielaidos, kad Nixonas tyčia sukėlė aliarmą, kad nukreiptų dėmesį nuo savo vidaus sunkumų. Ar iš viso aliarmas buvo reikalingas? Helmut Sonnenfeld, Kissingerio dešinioji ranka NSC (Tautinio Saugumo Taryboje) aiškino: "DefCon 3 — buvo reikalingas ir tai buvo teisingas ėjimas. Situacija buvo tikrai greitai besikeičianti ir po kelių valandų viskas išsiaiškino, bet krizės neturi testis ilgai, kad būtų laikomis tikromis."

1ST CLASS SKILLED
BLANCHARD GRINDER
OPERATOR
LATHE OPR-BRIDGEPORT OPR
MACHINISTS
WELDERS
GAR MANUFACTURING CO.
6835 MONROE BLVD.
TAYLOR, MICH. (11-12)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 126 Bed General Hospital
RN SUPERVISOR
11 P. M. — 7 A. M. SHIFT
Salary commensurate with experience
& ability.

REGISTERED NURSES
FOR ALL SERVICES AND SHIFTS.
ESPECIALLY
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
REGISTERED NURSES FOR
I.C.U. & C.C.U. 3-11 SHIFT.
Good starting salary, liberal personnel
policies and fringe benefits. Living
quarters available.
APPLY CALL OR WRITE TO
PERSONNEL DIRECTOR
BECKLEY HOSPITAL INC.
1007 S. OAKWOOD AVE.
BECKLEY, W. VA. 25807
304-252-6437 (11-20)

POSITIONS AVAILABLE
for
REGISTERED PHYSICAL
THERAPISTS
For both home health care and physical
therapy department in a
progressive community hospital, in
Athens, Ga. Salary commensurate
with experience and ability.
Apply call or write to Personnel Dept.
ST. MARY'S HOSPITAL
1230 Baxter St.
Athens, Ga. 30601
404-548-5171
E.O.E. (3-12)

WANTED EXPERIENCED
MACHINE REPAIRMEN
Must be fully qualified to repair drill
presses, lathes, mills, gear machinery,
and make shafts and bearings as
needed. Full benefit program & ample
overtime opportunities.
MELLING TOOL CO.
145 W. MONROE ST.
JACKSON, MICH. 49204
1-517-784-3179 (10-19)

MODEL MAKER
AND
FIXTURE BUILDER
Individual must be able to build fixtures, make templates, have general
knowledge working with clay, pull epoxy, and have the ability to work
with wood models, plastic fixtures, and die models. Need not be a
journeyman.
EXCELLENT WAGES, BENEFITS
Call 313-285-4911, Ext. 343
An Equal Opportunity Employer (12-15)

VOLGA, VOLGA...

RIMAS DAIGUNAS

Kovo pradžioj daugelis Amerikos televizijos stočių rodė filmą apie Volgą. Iš ankstinė reklama kėlė dėmesį ir susidomėjimą. Tai esąs filmas, skelbė reklama, kuris padės arčiau susipažinti su sovietine buitimi ir pažinti sovietinius žmones.

Filmas yra "The National Geographic Society" duoklė dabar jau blėstančiai "detentei". Tam reikalui Draugija išmetė 250,000 dolerių. Volgą filmuoti buvo parinktas gana žinomas filmų darbuotojas Irwin Rosten, kurio seneliai atkako Amerikon iš Rusijos. Nuo 1975 metų buvo vedami pasitarimai su sovietine įstaiga "Novosti", kurios žinioje yra "detentiniai" santykiai su smalsiais užsieniečiais. "Novosti" iš karto sutiko su projektu ir pasiūlė savo filmuotojus, kas reiškė ir savo iniciatyvą, ir savo scenarijų. Su tuo I. Rosten nesutiko. Jis reikalavo, kad būtų leista filmuoti jo filmuotojams ir nufilmuota medžiaga, be sovietinės cenzūros, leista siųsti Amerikon. Atkaklios derybos su sovietinės diktatūros tvarką atstovaujančia "Novosti" agentūra atsimušė į sieną. "Novosti" vadovas Bogomolov tvirtino, kad jo komanda gera, pajėgsianti patenkinti amerikonus. Galop sutarta filmuoti "fifty-fifty": amerikonas Andre Gunn ir sovietinis kamerininkas Boris Pavlov. Sutarta, kad filmo kaspinas, be sovietinės cenzūros, keliau Amerikon.

Šie pasitarimai rodo, po kokia pašėlusia kontrole laiko Maskvą tokį paprastą dalyką, geografiniai — etnografinio filmo pagaminimą. Tokių filmų pilni televizijos ekranai ir kinoteatrų salės. Dažnas žiūrovas taip "keliauja" po Afrikos, Azijos, Europos miestus ir gamtą. Sovietai gi bijo, kad užsieniečiai neišgabentų filme sovietams svarbių "paslapčių"...

Taip buvo filmas pagamintas ir "paslaptys" pasirodė Amerikos tele-ekranuose.

Kas tai per filmas? Tai visa grandinė vaizdų ir scenų. Beveik neleido filmuoti plačių panoramų, nes tai "paslaptis". Kada amerikona panoro nutraukti

Gorkio miesto vaizdą nuo kalno, sovietai tarė "niet". Tad amerikona įsėdo į Volgos keleivinį garlaivį, kurio vardas "Lenin" ir plaukdami Kaspijos jūros link, filmavo ką matė. Daug iš garlaivio, deja, nematyti. Su stoje nutraukę, vienur (kaip atrodo) inscenizuotas vestuvių scenas, kitur futbolo rungtines, gegužinę kolūkyje...

Kada priėjo eilė Volgogradui (cariniame Cariciniui, o staliniam Stalingradui), sovietai pakišo pagal jų scenarijų iškeptą sceną: senas Stalingrado gynėjas atvyksta į buvusių mūsų vietą kartu su savo sūnumi ir čia "pripuolamai" sutinka savo kovos dalinio viršininką. Vyrai pasibučiuoja, apsiverkia ir pasakoja vienas kitam apie senų kovų dienas. Scena atsiduoda propagandiniu sacharinu ir netikima...

Už tat pilnai įtikimi pavolgio kolūkio vaizdai: dulkinas kelias, basi, skurdūs vaikai, ančių būreliai ant kelio ir pievų, basos, skarotos kolūkietės neša su naščiais kibirais vandenį iš Volgos. Šiuos vaizdus galima naudoti ir carinio kaimo iliustracijai. Arba miesteio turgaus scenos: žmonės perka labai kukliais kiekiais miltų, kruopų, saulėgrąžų "sėmėškų". Pirkiniams paimti pirkėjai suka maišelius iš savo laikraščių.

Didingi ir dailūs keleiviniai Volgos turbininiai laivai. Toks kontrastas su kaimais Pavolgyje, kur skursta sovietinis proletariatas! Filmininkas suskubo "nušauti" įdomių mažų miestelių vaizdų: palengva griaujami cerkvių pastatai, varnalėšomis apaugę vadina-mieji "kultūros namai", neišbrendamas purvas plačiose gatvėse, suplyšusi avalinė ant vaikų ir moterų kojų...

Teko pamatyti milžinišką auto fabriką naujai įkurtame Togliatti mieste. Fabriką pastatė italai. Tai visiškai Fiat firmos fabriko kopija. Sovietai gi pastatė daugiaaukščius namus — barakus darbininkams gyventi. Tų namų grupuotės daro labai neįauku išpūdį. Sovietinis auto pramonės darbininkas gauna iki 240 dolerių per mėnesį, informuoja filmo įkalbėjimas. Ogi — amerikinio auto industrijos darbininko atlyginimo minimumas apie 1200 dolerių. Toks socializmo "laimėjimas"! To fabriko gaminius nori parduoti užseniui dumpingo kaina: 1,900 dolerių. O saviesiems, Sovietijoje, tuos automobilius parduoda už 7,500 dolerių, taikydami griežtą pardavimo kvotą. Tai vėl socializmo "laimėjimas"!

KŪRYBA IR MOKSLAS

REFLEKSIJOS

Apie koncertą ir pianiną

ALĖ RŪTA

Losangeliečiai viską daro kitaip. Net ir pirkimo akcijas atlieka su menų pagalba. Iš to atsiranda įdomi pramoga, kuri prablavo ir pradžiugina visuomenę. Taip atsitiko ir š. m. kovo 5 dieną šv. Kazimiero parapijos klebonui.

Kasmet šios parapijos klebonas prelatas Jonas Kučingis, suorganizuoja kultūrinius rengimus, kad surinktų iš parapijiečių tūkstančius, reikalingus vienam ar kitam reikalui. Tokiu būdu pastatyta nauja bažnyčia, mokykla, o paskutiniu metu — atremontuota, techniškai pagerinta salė. (Architektai — svetimtau-

čiai, meistrai — lietuviai). Dabar buvo parengimų programoms būtinai reikalingas naujas pianinas. Penki tūkstančiai! Kur gauti pinigų? — Tai nedidelė problema šv. Kazimiero parapijos klebonui.

Seniai Los Angeles bendruomenės veikėjai suko sau galvas, kaip suorganizuoti vakarą ar popietę, kur būtų įtraukti programon visi vietiniai talentai, visų sričių menininkai. Kol jie laužė sau galvas, kol svarstė, tarėsi, — staigia iniciatyva prelatas mostelėjo magiška lazdele losangeliečiams menininkams, ir šie į būrį, prie darbo... Ir, štai, grandiozinis koncertas! Ir, štai, ant scenos — grand piano! Naujo pianino "krikštymons" trumpu laiku, kaip sidabro lazdele pasakoj pamojus, štai net šešiolika stambių aukotojų — kūmų! O kiek smulkesnių aukotojų! Kad ir smulkesnių, bet nuoširdžių, bet gausių! — Pusė salės pripildė aukotojai, o kitą pusę — atėję pasižiūrėti, kas čia darosi. Salė buvo sklidinai pripildyta.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos naujo koncertinio pianino "Yahama" įsigijimo koncerto dalyviai. Iš kairės: A. Polikaitis, R. Polikaitis, E. Jarašiūnas, B. Brazdžionis, G. Gudauskienė, B. Seliukas, F. Korsak, A. Žemaitaitis, Br. Budriūnas, B. Dabšienė, R. Dabšys, R. Apeikytė, J. Čekanauskienė, A. Pavasaris, S. Pautienienė ir H. Paškevičius.

ta. Ant scenos žvilgėjo naujas pianinas, jau pusiau išmokėtas, o po koncerto, po vakaro, prelatas J. Kučingis savo įžanginėje kalboje rimtai pasakė, kad visi varčiai bus uždaryti, mašinos neišleidžiamos, kol pianinas nebus išmokėtas... Uždarytų po užraktais mašinų nesimatė, bet reikia tikėti, kad koncerto lankytojai susiprato ir skolų prelatui nepaliko...

Visų džiugiausia buvo pamatyti sutelktus losangeliečius menininkus, kurie dariniai bendradarbiavo ir surengė puikų koncertą!

Buvo visiems smagu išgirsti poeto B. Brazdžionio ditirambines eiles, paties

autorius paskaitytas, kuriose pagirti Los Angeles kompozitoriai, dainininkai, o koncerto rengėjas susilaukė aukščiausią vardą — Prelatissimo!

Entuziastingai visus nuveikė profesionali solistė Florencė Karsokaitė, su svečiu solistu Mr. Lombardi padainuodami puikų duetą iš operos "Aida". Labai grakšti ir lakštingalabalsė pasirodė solistė Birutė Dabšienė, ypač Strauss "Juokų arijoj". Stasė Pautienienė-Klimaitė maloniai nustebino geru dainavimu ir gera vaidyba Carl Zeller dainoj "Nesupyk". Janina Čekanauskienė savo žemu šilkinio balsu padainavo solo — Gounod "Fausto" Gėlių ariją, taip pat, — duete su B. Dabšiene — žaviąją Barkarolę iš Hofmano pasakų.

Rimtauto ir Birutės Dabšių duetas — St. Šimkaus "Plaukia sau laivelis" — buvo atliktas subtiliai, nuveikęs romantiškai.

Vyrai! — Nei talentais, nei pasiruošimu šiam vakarui jie neatsiliko nuo moterų. Gražiai, maloniai nuskaubė R. Dabšio atliktos solo dainos: "Gyvenimo aidu" — B. Budriūno, "Mirties sūkurys" — G. Gudauskienės, Gounod iš "Fausto" — Aukso stabas. Antanas Pavasaris, kuris kovo 19 d. turės savo dainų rečitalį, kaip visada, — gerai pasiruošęs, — atliko A. Vana-

gaičio "Godeles" ir E. Curtis kūrinį; jis buvo priverstas net dainuoti "encore". Henrikas Paškevičius, lengvųjų dainų solistas, laisvai atliko tris G. Gudauskienės sukurtas dainas (žodžiai dviejų pirmųjų — Juozo Kaributo); H. Paškevičius turi gerą dainavimui balso medžiagą.

Labai jautriai klausytojai išgyveno kvarteto keletą padainuotų dainų; puikių balsų, gerai susidainavęs kvartetas yra šio sąstato: E. Jarašiūnas, B. Seliukas, A. Polikaitis, R. Dabšys; jiems akompanavo Rimas Polikaitis, vienas iš muzikaliųjų jaunuolių iš Antano ir Dalilės Polikaičių šeimos. Vyrų kvartetas grakščiai padainavo ir "Spaudos baltus balsus", kuriam žodžius yra kadais parašęs Bronys Raila, — irgi vienas iš Los Angeles talentų.

Viso vakaro šviesiausia žvaigždė, tačiau, buvo pianistė Raimonda Apeikytė, kuri ne tik darniai akompanavo visiems solistams, bet ir davė klausytojams progos išgirsti jos puikų solo skambinimą — atliekant Liszto, G. Gudauskienės kūrinius. Raimonda Apeikytė, gerbiamas klebonas prisipažino, paskatino ir padėjo ši grand pianiną nupirkti... Be Raimondos, kažin, gal nebūtų buvę nei to koncerto, nei pianino.

Vakaro pranešėjas — Algimantas Žemaitaitis.

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Mes kasdien kalbą vartojame, savo mintis, jausmus reiškiamo. Arba ką nors skaitome, rašome. Bet ar visados žodžius sąmoningai vartojame, t. y. ar žinome tų žodžių tikslumą? Ar visuomet tariame tai, ką tikrai norime pasakyti? Abejotina.

Štai, tokia gana dažna, beveik jau perdažna, net įkyri žodžių samplaika: **kreipti dėmesį**. Vis sakome: jis nekreipė dėmesio, atkreipkit dėmesį.

Dėmesys — iš dėmėtis, **įsidėmėti**, t. y. ką nors vidun, sąmonėn arba atmintin traukti, stengtis savin įsikalti. Bet yra antras veiksmažodis dar: **domėtis**, t. y. į ką nors labiau akį atkreipti, smalsauti, ypatinčiau pastebėti. Iš šių sugretinimų aišku, kad vietoj atkreipkite dėmesį tiksliau būtų tarti: atkreipkite domėsi, t. y. kreipkit savo smalsumą į šį dalyką, susidomėkit...

Greta šių dviejų — dėmesys ir domesys — pasitaiko kalbose ir spaudoj dar toks luošas nevykėlis, pusiau svetimas, ilgas ir baisiai nesklandus, tiesiog liežuvį laužia ir nemaloniai ausį rėžia: **interesuotis**, **interesavimasis**, **susiinteresuoti**... Ši nevykėli vertėtų visai mesti laukan iš mūsų kalbos. Jis gali patikti tik tai neišmingiam pasipūtėliam, guriem atrodo: juo daugiau svetima kalba atmiešim savąją, juo bus puikiau išsireikšta.

VYT. ALANTAS

KAS TAS TREČIASIS?

Who is the third who walks always beside you?

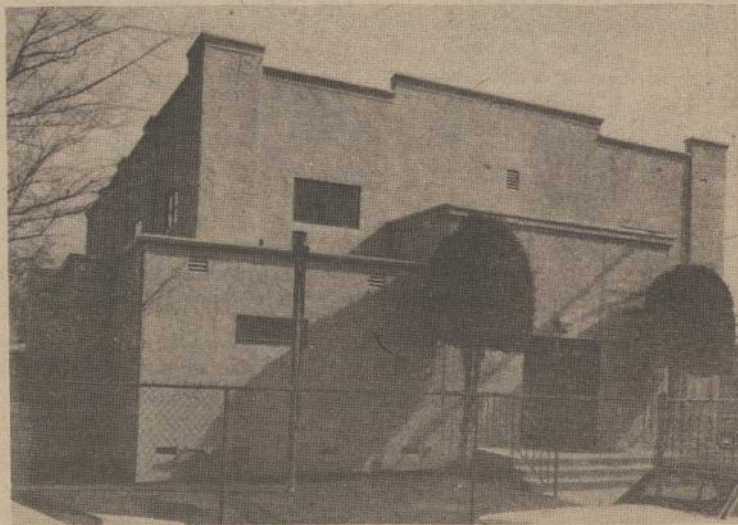
T. S. Elliot

Mes niekad nesame vieni,
Bet kas tas Trečias,
Kurs nuolatos žygiuoja su mumis, —
šalia tavęs, manęs ir jūsų?
Kurs niekad nepavargsta, —
Ir net nakties sapnuose vis mus lydi?
Kartais mes girdim JOJO balsą,
Kaip aidą iš tolybių tolimesnių, —
Iš praėjusių amžių gilumos!
O gal senolių tai šešėlis,
Kur vis slenka su mumis?
O gal genties tai Amžinybė
Tebežygiuoja vis kartu,
Ištiesdama po mūsų kojom
Vaivorykštės vieškelį spindulingą,
Kad nepasimestume kryžkeliuos klaidžiuos, —
Ir surastume kelią į namus!

PAKELKIME TAURES LIETUVIŠKO MIDAUS

Nenoriu būti aš poetas,
Nes toks ir nesu, —
Tik vienas burtas dar mane žavėtų, —
Tai Aitvaras iš debesų!

Nusibodo tik sirupą gurkšnoti, —
Noris išgerti gėralo stipraus, —
Kam mūsų senių beieškoti, —
Pakelkime taures lietuviško midaus!

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos naujoji salė, kur vyksta kolonijos visuomeninis ir kultūrinis veikimas. L. Kanto nuotr.

laiškai Dirvai

SU KUO KARIAUJAME?

Kai skaitai lietuviškus laikraščius, tuoj įsitikini, kad nestinga pas mus ryžtingo karingumo. Bet prieš ką yra liejamas rašalas? Nagi, vyksta "karas" tarp savęs: užgauliojimai, pamokslininkavimai, neobjektyvi kritika ir kitokie negalavimai...

Stebint ir sekant tą, atrodo, kad jau būtų laikas liautis asmeniniams ginčams ir viskam, kas buvo negerai, kas vedė prie nesantaikos, kas blaškė jėgas, kas stūmė ir kliudė iš realaus ir vieningo Lietuvos laisvinimo kelio, o vieton jų ginčų, ne žodžiais, bet darbais eiti ir sueiti po vienu stogu, po kuriuo visi girdėtų Lietuvos balsą ir į jį savo lietuvišku karingumu atsiliptum.

Šiandien mes negalim užliūliuoti savęs, kad Lietuvos nepriklausomybės aušra patekės savaime ir mus pažadins iš miego laisvam gyvenimui. Ir šiandien ir rytoj mums reikia sunkiai grumtis tarptautinėje arenoje dėl savo tautinių teisių okupanto pavergtos laisvės ir valstybės atgavimo.

Mūsų gyvenimo srovės plotis ir gylis svetur yra visai kitoks, nei kitų tautų. Tai reikia įsisąmoninti ir gerai suprasti, kad nesivaišytum šmėklų, nesiginčytum dėl srovinių nuomonių, kurios neturi nieko bendro su mūsų tikroju tautiniu gyvenimu.

Pasaulį stebinti ir pagarbą sau nusipelninti galim tik karšta savo tėvynės meile, tautiniu susipratimu, nenu-

ilstamu darbu ir pasiaukojimu kovai dėl Lietuvos laisvės. Tai yra dorybės, kurios sujungtos su mūsų medžiaginiu pasiruošimu ir pajėgumu, padės mums tikslą pasiekti.

Dirbdami ir siekdami mūsų tautai laisvės — nebūkim šakoti. Prie Lietuvos laisvinimo rikiuokimės ne su tuščiais žodžiais bei fantastiniais planais, bet su nuoširdžiausiais darbais ir medžiagine parama.

J. Miškinis

MINĖJIMAS BUS

Dirvoje nr. 3 atspausdintas O. Žadvydo laiškas antrašte — Kodėl nepaminėjo? Laiško autorius jau kuris laikas nebegyvena Los Angeles mieste, yra atitolęs nuo lietuvių kolonijos ir nežino, kad per paskutinius mėnesius, vykstant parapijos salės remontui, neįvyko jokių platesnių susirinkimų nei minėjimų.

Juozo Daumanto 25 metų mirties sukaktis paminėti buvo nutarta jau praeitų metų pavasarį ir tai bus padaryta š. m. balandžio 17 d., sekmadienį. Tą dieną įvyks vėliavų pakėlimas, pamaldos, iškilminga akademija, paskaita apie žymųjį Lietuvos partizanų vadą Juozą Lukšą - Daumantą, kuopos vėliavos šventinimas.

Be reikalo p. Žadvynas viešai spaudoje klausia kodėl nepaminėtas J. Daumanto šaulių kuopos įkūrimo dešimtmetis. Jis labai gerai žino pats.

J. Daumanto šaulių kuopą, keleriopai išaugusią ir bujojančią, ypač jos pirmi-

RAILOS MORALĖ (3)

KAZIMIERAS NAUSĖDAS

Melas yra moralinis nusikaltimas, bet apkaltinimas melu, kai nėra melo, taip pat yra nusikaltimas moralei.

Br. Raila sako: 'Bendrai, tautinei bei tarptautinei padėčiai evoliuojant ir atitinkamai nusistovint, kai kurie dar ieškom pozityvesnio ir lankstesnio ne vien išeivių, bet mūsų bendros tautinės politikos kelio, kultūrinių reikalų tikslesnės krypties, ateities vizijos tautos likimui apskritai'. Taip, kartais nauja, kita politika pakeičia ir pačią moralę. Juk yra pasakymas: - kai negali įkasti į ranką, bučiuok ją.

Bet yra dalykėliai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį. Raila kalba apie pusantrą dešimtmetį. Jis sako: 'Jis (Skirpstas) juk audė melus ir vartojo priemones, kurios mūsų spaudoje yra išivyravusios per gerą pusantro dešimtmečio'. Tai būtų maždaug nuo 1961 metų.

Apie tuos metus Amerikoje prasidėjo vadinamųjų 'liberalų' judėjimas, prieš vadinamą status. Tuo metu Ve-

ninką, be jokio pagrindo kaltina. Ką tai reiškia "kažkas pageidauja"? Žodžiai: pirmininkas tyli, nes tos tylos kažkas pageidauja, nesutelkia jam jokios garbės. Tai yra labai negraži p. O. Žadvydo insinuacija.

K. Karuža,

J. Daumanto šaulių kuopos pirmininkas

THREAD ROLLER SET UP OPERATOR

OPENING FOR A THREAD ROLLER
SET UP OPERATOR.

Must be experienced. \$6.32 per hour plus production bonus to start and full union benefits for qualified individual. Apply in person only, 9 a.m. to 3:30 p.m.

TOWNE ROBINSON FASTENER COMPANY

4401 WYOMING
DEARBORN, MICH. 48121
(10-12)

nezuelos dienraščio Universal redaktorius G. Schael atpasakojo savo pasikalbėjimą su vienu Venezuelos komunistu. Tas komunistas pasakęs, kad Rusijoje komunizmas išsigimęs, Rusijos komunistai pasauline revoliucija nesinteresuoja, kad jų idealas tik išigyti 'dačas', automobilius, gerus butus ir daryti karjerą biurokratijos pakopose. Tikroji revoliucija įvyksianti Amerikoje. Tą revoliuciją įvykdysią universitetų profesoriai su studentais, negrai ir kai kurios unijos. Įvykus revoliucijai Amerikoje, atsiversias revoliucijai laisvas kelias ir visame pasaulyje.

Kaip tie 'liberališki' revoliuciniai judėjimai vyko, visi lietuviai gerai atsimena. Kaip jie baigėse - taip pat gerai žinoma.

Toji revoliucinė banga palietė ir Amerikos universitetų lietuvių profesorius ir studentus. Tai daėjo net ligi tokio laipsnio, kad V. Kavolis Ateityje surado 'realų humanizmą'. Jis Metmenų 10 nr. citavo Ateitį: 'Nuo mažens vaiko dvasioje auginti neapykantą betkam (lenkam žydams, rusams, negrams - taip, net ir komunistams) yra vaiko dvasios žalojimas' (183 p.). Kavolis, suradęs Ateityje tą sakinį entuziastiškai sušuko: 'Štai humanistinės pedagogikos principas, kuriam, tačiau, išreikšti lietuvių visuomenėje - net religinės organizacijos rėmuose reikia drąsos, kurią teturi nesuteptieji'.

Štai kas yra Kavolio ir Ateities konkretus humanizmas. Kavolio ir Ateities konkretus humanizmas pasisako prieš vaiko auklėjimą antikomunistinėje dvasioje. Vargšė Ateitis, per neapsižiūrėjimą praleido 'nuo mažens vaiko dvasioje auginti neapykantą ... taip, net nacionalistams'.

Žinoma, tradiciniai ateitininkai tiems realistiniams humanistams ateitininkams atkirto: 'Man nuostabu, kad jūs katalikai rašote, jei vaikui aiškini nuo mažens apie komunizmo-ateizmo žalą, tai bus vaiko dvasios žalojimas. Jei tėvai savo vaikus nuo mažens supažindins kas yra komunizmas-bedievybė, tai paaugęs vaikas įstos į ateitininkų gretas ir kovos prieš bedievybę-komunizmą. Čia nėra joks dvasios žalojimas, o sakyčiau katalikų tikėjimo ugdymo kelias'.

Kitas dar smarkiau atkirto: 'Lietuviškumo ugdymo Ateityje nebeįstos. Atvirkščiai, skelbiamas miglotas kosmopolitizmas, tolygus sovietiniam internacionalizmui'.

Bronys Raila, komentodamas tą V. Kavolio straipsnį savo knygoje Paguoda (ant ra dalis), skyriuje 'Kapuose nebesikeisim', nusišluostęs ašarėlę, kad santariečius ir šviesiečius priešai pajuokia, net piktai muša už palaidą liberalizmą, bendradarbiavi-

mą su 'kraštu', pažinčių palaikymą su vladimirovais ar už V. Kavolio negrišką humanizmą bei jo žodyno genialų makaronizmą, neolituanus - už ideologinį sustingimą ir vilkimasį dinosauro pėdsakais, varpininkus - už konservatyviškumą ir ideologinį reakcionieriškumą, socialistus - už jų nebuvimą, ateitininkams papučia šiltą vėją pasakydamas: 'Ilgą laiką buvau pesimistas dėl emigrantiškosios ateitininkų jaunomenės. Bet šiandien vėl atrodo kitaip. Jei plunksnos dulka besipešant, tai, matyt, kad ji dar gyva. O tie, kurie nebesikeičia, iš tikrųjų jau kapuose, nors dar vaikštinėtų žemės paviršiaus pašlaitėm ir muštusi su miglotais kosmopolitais.' (139 p.)

Taip jau mes esame išauklėti, kad pagarbą turim atiduoti drąsiems vyrams. Vytautas Kavolis yra vyras, jis nebijo pasakyti ką mano. Jis aiškiai pasisako už komunizmą. Bet Raila to nedrįsta. Jis primena tą Kavolio straipsnį, jis matė kuo Kavolis apsidžiaugė, jis matė Kavolio 'realų humanizmą', bet neišdrįso jo komentuoti, jis pasitenkino tik prisišliedamas prie 'miglotų kosmopolitų'.

Metmenyse ir Akiračiuose skaičiau, esą su seniais sunku susikalbėti, nes seniai turi neapykantą bolševikam, komunizmui. Čia vėl mintis drąsių vyrų. Aiškiai pasakoma, kad seniai neapkenčia komunizmo ir su juo kovoja. Raila neišdrįsta taip atvirai pasisakyti. Jis kažkodėl dar baiminasi tų, kurie per nesusipratimą dar gyvi vaikštinėja žemės paviršiaus pašlaitėmis ir mušasi su miglotais kosmopolitais! Jis bijo pasakyti, kad migloti, ir ypač nemigloti, kosmopolitai yra komunistai. Šiandien jau nėra reikalo kosmopolitikojo komunizmo slėpti miglose. Kovojuojantieji su miglotais kosmopolitais, aciu už pripažinimą, dar vaikšto ir juose mato ir sugeba atskirti nežiūrint, kaip Raila juos miglose slapstyti. Jie juos mato, juos nurodo, ir su jais kovoja.

Žinoma, ir aš pats priklausau prie tų pašlaitėm vaikščių pusgyvių. Bet Railai neapykantos nejaučiu. Jis man patiko ir dabar patinka. Man patinka Railos humoras. Simpatiškausias humoristas yra tas, kuris nebijo savęs pajuokti. 'Per nesusipratimą dar gyvi vaikštinėja žemės paviršiaus pašlaitėmis ir mušasi su miglotais kosmopolitais!' Kaip čia dabar išeina? Pusgyviai mušasi. Pusgyviai mušasi ir kosmopolitams skauda. Jei jie nesi muštų, o kosmopolitams priartų, tada tie pusgyviai nebūtų pusgyviais. Tada jie 'per susipratimą' vaikštinėtų žemės kalnagubriais skelbdami kosmopolitizmą. Tada Raila tiems pusgyviams giedotų psalmes, kaip kosmopolitizmo didvyriams.

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Vienos savaitės kelionės į LIETUVĄ,
Dviejų savaitių kelionės į LIETUVĄ,
BAVARIJĄ, Vokietijoje, ir LONDONĄ,
Anglijoje

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Balandžio 24 — gegužės 2 — \$858, rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAITIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Munchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253
KAINON ĮSKAITOMA: kelionė lėktuvu ekonominėje klasėje GIT, pirmos klasės viešbučiai, du kambary, trys valgiai kasdien, pusryčiai ir vakarienė Munchene ir Londone, miestų apžiūrėjimai, bagažo pernešimas.

Kelionių kainos sudarytos pagal oro kelionių kainoraštį, įsigaliojantį balandžio 1. Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealo PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168 TELEF. (617) 969-1190

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

DR. JONO BASANAČIAUS TAUTINIS APSISPRENDIMAS IR JO ASMENYBĖS BRUOŽAI

Kai minimas kokio garbingo asmens sukaktuvės (gimimo, mirimo ar kokių jo ypatingų nuopelnų) vis siekiama dviejų tikslų: pavaizduoti jo nueitą gyvenimo kelią ir kartu pažymėti, kuo jis brangus visuomenei. Šiais dviem atžvilgiais minimas ir dr. J. Basanavičiaus 50 metų mirties sukaktuvės. Dėl tam tikro kalendorinių datų suartėjimo jis kiek minėtas ir praeitais metais, pažymint jo 125 m. gimimo datą. Kai dabartinėje Lietuvoje įprasta minėti žymaus asmens vien gimimo sukaktuves, tai ir Basanavičius ten praeitais metais — kad ir nelabai garsiai — buvo prisimintas keliais straipsniais periodinėje spaudoje. Mes išėmėme šiais metais sutapdime Basanavičiaus minėjimą su vasario 16 švente ir tuo būdu tarsi simboliškai pažymėjome Jo kaip Vasario 16 pradininko ir užbaigėjo asmenybę.

Basanavičiui skirtuose straipsniuose pasakota apie jo gyvenimą, vertinami jo nuopelnai tautai, ypačiai pabrėžiant jo pradėtą leisti "Aušrą".

Nesiimdami kartoti, kas jau kitų aprašyta, pasiūlymą šiame straipsnyje pažvelgti į Basanavičių iš istorinės perspektyvos paliesdami du dalykus: jo tautinį apsisprendimą ir humanišką asmenybę.

Tautinis apsisprendimas

Gal kai kam pasirodys keistas užmojis kalbėti apie tautinį apsisprendimą Basanavičiaus, gimusio iš lietuvių tėvų, Lietuvoje ir čia pat brandusio ir mokslus ėjusio. Taip gali atrodyti turinčiam galvoje nepriklausomybės laikus ar dar kiek atmenančiam ir senes-

DR. J. JAKŠTAS

nius. Bet skirtingi buvo baudžiaviniai laikai, kada jis gimė (1851), augo ir mokslus ėjo. Tada Lietuva gyveno persunkta bažnytinės ir prolenkiškos ideologijos, įleidusios šaknis į mūsų kraštą Jogailos laikais. Jogailos prarastas formalus Lietuvos krikštas lėmė Lietuvos likimą ilgiems amžiams. Silpna buvo Jogailos įvesta krikščionybė ir pagonybė dar vis klestėjo iki XVI a. Tai paliudijo ir pirmos lietuviškos knygos autorius Martynas Mažvydas, kai jis jos įžangoje rašė:

Kaukus, žemėpatis ir
Lauksargus pameskiet.
Visas velnuvas, deives
apleiskiet.

Vadinasi, lietuviai dar garbino savo dievus. Taip pat ir pirmieji jėzuitai, tame pat amžiuje atvykę į Lietuvą, rašė savo generolui į Romą, kad jie atvažiavo į šiaurinę Indiją".

Nuo to pat amžiaus prasidėjusi kontrreformacija tvirtino katalikybę visuose kraštuose, tad ir Lietuvoje. Jėzuitų ir kitų ordinų akcija ir pati po Tridento susirinkimo (1545-1563) atsinaujinusi bažnyčia slopino reformaciją ir naikino pagonybės liekanas. Katalikybė atsikūrė jau kiek aplenkintoje Lietuvoje. Apie tai liudija ir žinomas žemaičių kanauninkas M. Daukša, kai jis savo garsioje prkalboje "į malonų skaitytoją" išsireiškė apie lietuvių kalbą: "Mūsų Didžiajai kunigaikštijai mielai susijungus su garsiąja Lenkijos valstybe, virto lyg ir gimtąja". (Cituoja iš J. Jurginis, Istorija ir poezija, 1969 m. 98 p.) Daukšos žodžiai

"mielai susijungus" taikyti lygiai prieš 30 metų sutartai Liublino unijai (1569 m.) (Daugšos prakalba rašyta 1599 m.). Ir pats Liublino aktas rodo lenkų kalbos vyravimą jungtinėje Lietuvos - Lenkijos valstybėje bent diduomenės tarpe: jis surašytas lenkų kalba; tuo tarpu seniau visi lietuvių lenkų susitarimai rašyti vis lotyniškai.

Po reformacijos atsikūrusi Lietuvos bažnyčia ir su ja neatskiriamai susijusi kultūra gavo lenkišką pobūdį. Lietuva darėsi kultūrinė Lenkijos provincija, kaip ji darėsi ir politinė, suslenkėjusios diduomenės valdoma.

Aplenkinta Lietuva, kur lietuvių kad ir ne visai nuslopinta, bet lenkybės užgožta, po paskutinio (1795 m.) padalijimo ir dar po Vienos kongreso (1815 m.) tapo Rusijos provincija. Tačiau jos kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas iš pradžių nepakito. Vėliau įvykę sukilimai, ypačiai 1863 m., atnešė permainas. Rusų valdžia ėmėsi slopinti lenkybę Lietuvoje, turėdama tikslą iššluoti ją iš lietuvių tarpo. Nuo lenkybės atskirtą mažą lietuvių tautelę jie tikėjosi galėsia įterpti į rusų tautą, tariant, ją surusinti. Tam reikalui derėjo ir draudimas spaudos lotyniškais (rusų vadintomis "lenkiškomis") raidėmis.

Bet rusai išskyrė vadinamos Suvalkijos lietuvių, kurie priklausė vadinamai Lenkijos karalystei. (Nors jos faktinai nuo 1832 m. jau nebebuvo). Žinoma, rusai negalėjo imtis nulenkinti Lenkų karalystės ir todėl jos dalyje Suvalkijoje ji ir nepajudinta. Dar vis lenkiškai bent iš paviršiaus

Namas Varneje, Bulgarijoje, kur gyveno dr. J. Basanavičius. Prie šio namo praeitais metais buvo prikaltas paminklinis dr. J. Basanavičiaus bareljefas. M. Gimbutienės nuotr.

Suvalkijai pavaizduoti tinka jos centras Marijampolė.

Joje nuo 1840 m. veikė keturių klasių lenkiška apskrities mokykla (škola poviatova). Joje, kaip ir kitose to meto Suvalkijos mokyklose, vyravo lenkiška dvasia ir jos tikslas buvo išauklėti lenkus patriotus. Lenkiška apskrities mokykla, padidinta nuo 1963 m. iki 7 klasių, išsilaikė iki 1867 m. Tais metais prie jos pridėta dar viena, aštuntoji klasė ir paversta rusiška gimnazija. Bet ir rusiškoje gimnazijoje paliko neišgyvendinta lenkiškoji dvasia. Kokia stipri buvo lenkiška dvasia toje gimnazijoje, rodo mūsų V. Kudirkos (įstojusio 1871 m.) ir J. Jablonskio (įstojusio 1872 m.) pavyzdžiai. Abu kilę iš lietuviškojo kaimo jaunuoliai Marijampolėje besimokydami išmoko lenkų kalbą. Lenkų kalba ir dvasia tiek paveikė Kudirką, kad jis tapo tikru lenku. Jis gebėjo leisti moksleiviams lenkišką laikraštį ir pats jį pripildydavo straipsniukais ir net eilėraščiais. Ir Jablonskis kartą per paskaitą mums studentams prisipažino, kad jis, norėdamas išmokti

"tam tikros kalbos" (kokios, nepasakė) perskaitė Poną Tada net du kartus. Kalbant apie Jablonskį, tinka paminėti jo autobiografijoje užrašytas nuotykis. Kartą jis, atlikdamas kape-liono įsakytą visiems gimnazijos mokiniams išpažintį, kažkaip pavėlavęs ir pribėgęs prie klausyklos, ėmė ant greitųjų berti nuodėmes kaip mamos išmokytas — lietuviškai. Nuodėmklausis, pasižiūrėjęs į jo uniformą, pastebėjo: "Esi gimnazistas. Gal galėtum lenkiškai".

Tokia tada buvo Marijampolė, Suvalkija ir visa Lietuva. Joje augo, mokėsi Basanavičius. Kaip jis išsinerė iš jos prolenkiškos aplinkos ir tapo dideliu lietuviu patriotu, tinkamiausias būdas pavaizduoti naudojantis jo atsiminimais.

(Bus daugiau)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1977 M.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

Vienos savaitės ekskursijos

\$859.00
(Maskva, Vilnius, Maskva)

#1 — GEGUŽES MĖN. 2 D.; #1-A — GEGUŽES MĖN. 9 D.;
#11 — RUGSEJO MĖN. 26 D.; #12 — SPALIO MĖN. 10 D.;
#13 — SPALIO MĖN. 17 D.

VISOS KAINOS PAŽYMĖTOS NUO BOSTONO AR NEW YORKO — NUO CHICAGO PRIDĖTI DAR \$121.00

Dviejų savaitių ekskursijos

#3 — BIRŽELIO MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,189.00
#4 — BIRŽELIO MĖN. 26 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Lugano, Ženeva (Sveicarija)	\$1,278.00
#5 — LIEPOS MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#6 — LIEPOS MĖN. 9 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,217.00
#7 — LIEPOS MĖN. 18 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Muenchenas, Baden-Baden, (Sveicarija ir Vokietija) Bazelis	\$1,337.00
#8 — RUGPIŪCIO MĖN. 1 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#9 — RUGPIŪCIO MĖN. 15 d. — Maskva, Vilnius, Leningradas, Helsinki	\$1,171.00
#10 — RUGSEJO MĖN. 3 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#14 — GRUODZIO MĖN. 20 d. — Maskva, Vilnius, Ryga	\$1,138.00

Visos ekskursijos apimties KAUNĄ ir TRAKUS (Prices subject to change)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SKRIDIMAS Į LONDONĄ — 2 ar 3 savaitės — \$355 iš Chicago, Liepos mėn. 29 d. — išvykimas.

Taip pat parduodame skridimus (charters) iš

Chicagos į Varšuvą
į Frankfurtą
į Los Angeles
į Romą

— nuo \$439.00
— nuo \$349.00
— nuo \$149.00
— nuo \$399.00

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN
AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS & SET UP MEN
Experienced on National Acmes. Must
be able to set up work from blue
prints & close tolerance. Days, 50 to
55 hour week.
Excellent pay, fringes and working
conditions.
Call 313-426-4637
DEXTER AUTOMATIC PRODUCTS
COMPANY
3045 Broad St.
Dexter, Mich. 48130 (9-29)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Šaudo į tuščius krūmus...

SKERSVĖJŲ SUPŪSTOS ST. BARZDUKO MINTYS

JONAS DAUGĖLA

Vargu ar visame pasaulyje yra dar kita lietuvių organizacija, kuri, atšventusi savo veiklos ketvirčio šimtmečio sukaktį, dar vis ieškojų savo veiklos nesekimų ir dar vis taip kantriai turėtų kovoti už galutiną savo įsipilietinimą plačioje visuomenėje. Tačiau šia liga, berods, dar vis serga JAV Lietuvių Bendruomenė arba bent kai kurie jos vadai ją šitaip sargdina. Kai visuose kituose pasaulio kraštuose Lietuvių Bendruomenė senai užbaigė savo organizacinius vargus ir sklandžiai veikia bei visuotinai tautiniam darbui jungia tų kraštų lietuvių, tai Amerikoje Bendruomenė dar vis porina apie jos nuolatinį augimą, kasdieninį stiprėjimą ir vis dar tebedidėjantį visų mūsų pritarimą. Bet juk ketvirtis šimtmečio turėtų būti pakankamas laikas galutinai, išaugti, galutinai subręsti, galutinai sustiprėti ir galutinai gyvenime įsitvirtinti. Bet kūr tau. Didieji jos veikėjai labai dažna proga, o dar dažniau ir be jokios progos dejuoja ir skundžiasi dar vis visokiais nepasisekimais ir ieško šių nepasisekimų kaltininkų.

Štai, besitartinant Vasario 16 garbingai sukačėiai, kurios brangus ir visuotinas prisiminimas turėtų ne tik mūsų veikėjų, bet ir kiekvieno kito lietuvių nuotakas pakelti aukštyn ir stengtis atgaivinti visuose tautinio solidarumo, tauti-

nės vienybės jausmus, St. Barzdukas, Bendruomenės garbės pirmininkas, "Pasaulio Lietuvių" paskelbė kažkokiu neišmatuojamu pykčiu ir širdgėlos jausmais persunkta straipsnį apie kažkokius, tur būt, tik jam vienam suprantamus, "visuomeninių nuotakų skersvėjus".

Pusę šio straipsnio jis pašventė mūsų tautos neva tautinio gyvenimo raidos aptarimui. Be abejo dėl jo teigimų ir išvadų geriau galėtų pasisakyti mūsų istorikai. Tačiau vis dėlto ne labai jau taip norėtusi pritari, kad "nutausti lietuviui buvo natūralu" ir kad "vis daugiausia buvom imlūs svetimam dvasiai, nuolaidūs svetimam įtakai, paklusnūs svetimam jėgai". Gal šis St. Barzduko teigimas ir buvo būdingas mažai tautos šviesuolių daliai, kurie "kurtų tautines filosofijas ar rašytų istorijas". Bet pats tautos kamienas, sodžiaus artojai, visam šimtmečiui apleisti ir parduoti svetimiesiems tų pačių šviesuolių, nebuvo jau taip imlūs svetimam dvasiai. Tautos kamienas kantriai pakėlė 120 sunkios baudžiamos, paniekos ir svetimųjų vergijos metų ir savo gelmėse išlaikė lietuvišką dvasią, kuri vėliau pasirodė labai imli mūsų tautos pranašų ir laisvės šauklių balsui. Tad, jeigu jau taip lietuviui

būtų buvę natūralu nutausti, tai vargu ar tautoje būtų atsiradę Mažvydas, Donelaitis, Basanavičius ir daugelis kitų, kuriuos taip gausiai ir pats St. Barzdukas išskaičiuoja. O pagaliau į ką gi jie būtų tada ir bekalbėję? O pagaliau, jeigu jau taip natūralu būtų buvę lietuviui nutausti, tai vargu ar daugumoje beraščiai mūsų tautos broliai, pabėgę iš okupuoto krašto, nematę laisvo gyvenimo ir patekę į sunkiausias darbo sąlygas svečioje salyje būtų gebėję suorganizuoti savo tautines draugijas, sukurti išeivių lietuvišką spaudą, įsteigti savo parapijas, neužmiršti gimtosios šalies ir tėvų kalbos ir dar po viso šimtmečio lietuviška širdimi pasitikti mus visus.

Antroje straipsnio dalyje garbės pirmininkas džiaugiasi, kaip paprastai pradėdamas savo straipsnius, bendruomenės pasisekimais ir laimėjimais, džiūgauja, kad į jos eiles vis ateina nauji "visų darbo sričių žinovai" ir giriasi, kad bendruomenė sėkmingai vykdo Lietuvių Chartą, kurios vienas reikalavimas yra: "draugija yra tautinės veiklos veiksminga talkininkė".

Na, tai šiaip atrodo, ko gi čia geresnio ir benorėti? Tik gyvenk ir džiaukis. Tačiau St. Barzdukui dar vis negerai. Ir svarbiausia jam negerai, kad šalia bendruomenės yra dar ir kitos organizacijos. Jis lyg tas legendarinis V. Krėvės šarūnas: "Viena saulė danguje, vienas Barzdukas žemėje". O kad ši svaja nei jam, nei jo palikuonims per 25 metus neišsipildė, tai, anot jo, kalti yra ne kas kitas, o tik jo "tikėjimo priešai, daugiausia kraštutiniai mūsų partininkai". Na, ir, žinoma, jis juos visus kad jau vana, tai vana — be jokios mielširdystės...

Partijos, partininkai St. Barzdukui ir jo bendrams jau visus 25 metus dienomis ir naktimis vaidenasi baisiausiais vaiduokliais ir, jo galva matuojant, jie yra viso blogio pagrindinis šaltinis. Prof. St. Yla tvirtina ir St. Barzdukas pakartoja, kad politiniai mūsų veikėjai nieko daugiau neveikia, kaip: "nueinu į Vasario 16 d. minėjimą, vieną kartą nuvykstu į savo grupės suvažiavimą, užsimoku nario mokestį, prenumeruoju savo grupės laikraštį". (Lyg visa tai būtų kokia nuodėmė?). Tad, jeigu jau tie politikai ir politikieriai tik tiek beveikia, tai ar verta net pačiam garbės pirmininkui nervintis ir net paskirti pusę pasaulio lietuvių organo šiam reikalui. Juk tai bėra tik šaudymas į tuš-

čius krūmus.

Tačiau St. Barzdukas, tur būt, užmiršo, kad pati Lietuvių Bendruomenės idėja gimė, brendo ir augo ne kur kitur, o kaip tik tame jo tikėjimo priešų ir piktažodžiautojų pagrindiniame sambūryje — Vyriausiosios Lietuvos Išlaisvinimo Komitete. Jis, matyt, nenori prisiminti, kad ir Lietuvių Charta, kuria jis taip ištikimai remia visą savo visuomeninės veiklos filosofiją ir dažnai jau labai savitai interpretuoja, viso pasaulio lietuviams yra paskelbta niekieno kito, o tik visų politinių partijų ir po-

litinės kovos organizacijų bendru sutarimu ir tik jų vieninga valia. Vargu ar tokią chartą būtų buvę įmanoma priimti ir paskelbti, jeigu, anot Barzduko, tos politinės partijos nieko kito neišmanytų veikti, o tik savo tarpe peštis ir ginčytis. Lygiai taip pat abejotina ar viso pasaulio lietuvių šį dokumentą būtų taip vieningai priėmę, jeigu būtų paskelbė ne bendras mūsų politinių veiksmų centras, o koks nors, kad ir paties Barzduko sudarytas bespalvis, bepartinis komitetas.

(Pabaiga kitame numeryje)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS IŠ
BOSTONO, NEW YORKO, MONTREALIO
BALANDŽIO 6 — \$721.00 GEGUŽĖS 7 — \$829.00
BALANDŽIO 27 — \$735.00 RUGSEJO 21 — \$815.00
GEGUŽĖS 2 — \$829.00 GEGUŽĖS 12 — \$829.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ IŠ
BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO,
MONTREALIO

GEGUŽĖS 18 (su vakarų Europa)
BIRŽELIO 29, LIEPOS 13, LIEPOS 27,
RUGPIŪČIO 10 — iš CHICAGOS \$1257.00
iš NEW YORKO \$1136.00
GEGUŽĖS 25 — \$ 999.00 RUGSEJO 7 — \$999.00
BIRŽELIO 15 — \$1119.00 GRUODŽIO 21 — \$983.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO —
VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE**

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9-5, penktadieniais
nuo 9-7, šeštadieniais uždaryta.

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

PRICES BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO
CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

NORINTIEMS ATSIKVIESTI GIMINES IŠ LIETUVOS SUTVARKOMI
IAKVIETIMO DOKUMENTUS.

PUIKIAUSIUS
KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

TEXTILE WORKERS

LOOM FIXERS, experienced on X-3 Draper Looms,
Weavers, Winder Fixers, General Textile Mechanics,
Barber Colman tying Machine operators needed by:

ROCKLAND WEAVING

W. Lewis Dallas, Vice-President
Baltimore, Maryland

STEADY WORK EXCELLENT BENEFITS

Call toll free 1-800-638-6390

KENNETH W. AMRHINE

An Equal Opportunity Employer

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

VAKARAS SU POETU DISIDENTU TOMU VENCLOVA

Nesenai vakarus pasiekė poetas disidentas Tomas Venclova. T. Venclova nėra emigrantas ar pabėgėlis, bet iš Lietuvos išvyko su sovietiniu pasu, galiojančiu 5 metus. Šiandien mums sunku suprasti sovietinę politiką, nes už tokius veiksmus Stalino laikais, ne pasą būtų gavęs išvykti į užsienį, bet nemokamą kelialapį pas baltąsias meškas arba kulką į pakaušį. Dabar mes girdėjome laisvai kalbant sovietinį pilietį ir dalinai kritikuojant jų režimą. Tiesa, T. Venclova nekritikuoja komunistų partijos, bet tik reikalauja vykdyti jų išleistus įstatymus, ypač žmogaus teisių srityje.

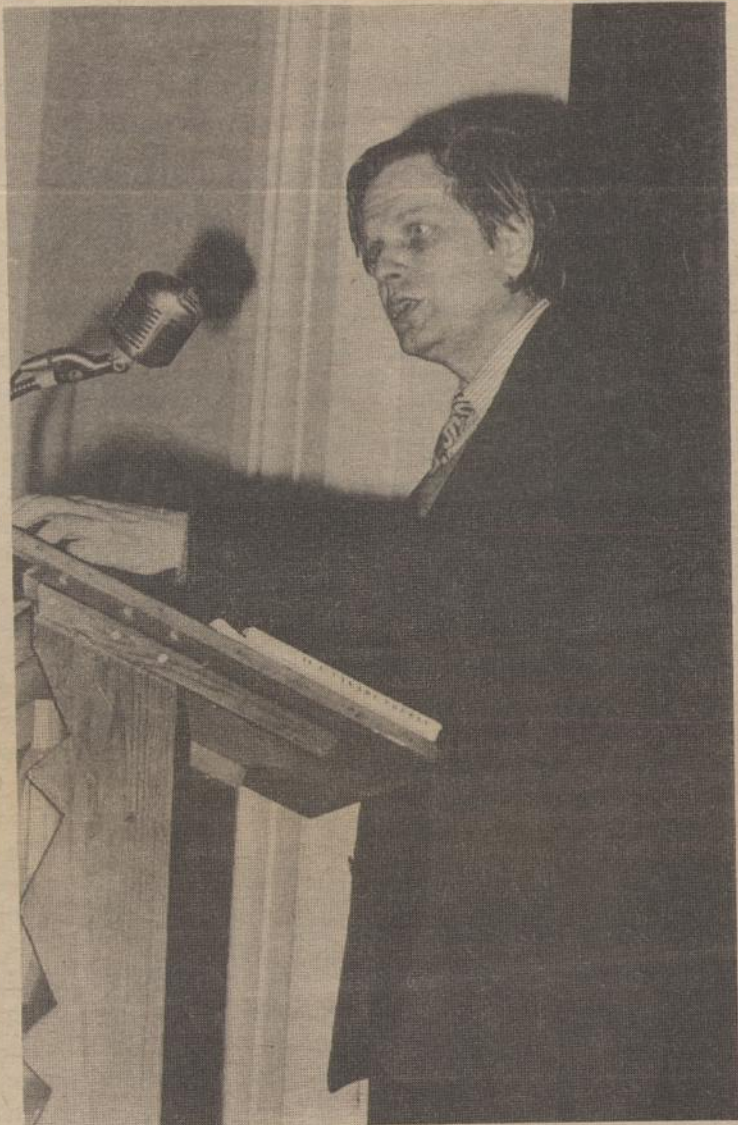
Vakaronę rengė Santarašviesa ir Akiračių redakcija. Scenoje už stalo susėdo rengėjų numatyti asmenys: dr. Z. Rekašius, dr. T. Reimeikis, tarp jų T. Venclova, o stalo galuose K. Girnius ir L. Mockūnas. Rengėjų vardu, pašnekėsį pravedė dr. Z. Rekašius, trumpai aptardamas T. Venclovo kūrybą ir veiklą. T. Venclova paskaitė savo ir verslinių eilėraščių. Prieš pradėdamas skaityti papasakodavo eilėraščių atsiradimo aplinkybes, paaiškindavo turinį. Juk komunistiniuose kraštuose nei rašytojai, nei poetai negali kurti — rašyti ką jaučia ir nori, bet turi prisitaikyti prie partijos nurodymų ar sugebėti tuos varžtus apeiti, kad cenzoriai nesuprastų. Šitaip prievartaujamas kūrėjas, kartais atsisako rašyti, o silpniesnieji pasiduoda režimo reikalavimams ir taip žaloja savo kūrybą.

T. Venclova yra geras kalbėtojas, apsiskaitęs ir išsilavinęs asmuo. Augo komunistinėje šeimoje ir aplinkoje. Jo tėvas, Antanas, buvo pirmaujantis asmuo komunistinėje valdančiojoje klike, gyveno ištaikingai ir plačiai. Tomo ryžtas pasitraukti iš turtingo ir visų gerbiamo gyvenimo ir nueiti pas disidentus, nustojo pagarbos, gerbūvio ir turėtos aukštos padėties, yra labai rizikingas ir valingas žingsnis. Jo atsakymuose į patiektus klausimus, nesiėmė baimės ir abejonių. Kur reikėjo nevengė kritiškų pastabų esamam režimui ir žmogaus teisių varžymui.

Siunčiamos lietuviškos knygos nepasiekia adresatų, o surenkamos į specialius fondus. Plačioji masė nemato ir negauna tremtyje išleistos literatūros, išskyrus komunistinę. Moksliniams reikalams duodama

užsienio literatūra tik su specialiais leidimais.

Pagrindžio spaudą leisti yra labai rizikinga. Mažiau pavojaus reikalauja vykdyti veikiančius įstatymus ir konstituciją. Disidentinis judėjimas Rusijoje ir Lietuvoje iš dalies yra skirtingas. Rusai stengiasi apginti tik žmogaus teises, o lietuviai nori nusikratyti ir pačiais rusais. Daugelis didžrasių lietuviams nepriimtaria ir jų keliai skiriasi,

Kalba Tomas Venclova.

tik Zacharovas esąs palankus. Bendrai, disidentinis judėjimas tėra tik užuomazgoje ir plačiose masėse dar neranda pritarimo.

Sunku visas pasakytas mintis atpasakoti, nes T. Venclova moka kalbėti ir daug ko nepasakyti.

Dvi valandos prabėgo gana greitai ir įdomiai. Publikai, kurios prisirinko nenumatyta daug, ir visokių pažiūrų, išsinešė ne vienodą nuomonę. Jau tą patį vakarą girdėjosi aštroku pasiskaidymų ir karštu ginčų.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS CHICAGOS KLUBO SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko kovo 13 d. LT Namuose. Susirinkimą atidarė ir pravedė klubo pirmininkė M. Marcinienė, sekretoriavo L. Naruševičienė.

Klubo narė, skautininkė Ona Roznikienė prisiminė mirusią narę Juozę Augustaitę-Vaičiūnienę, jos mirties 3-jų metų sukakties

Chicagiškiai klausosi T. Venclovos pranešimo.

A. Plaušinaičio nuotr.

kompozitorius Julius Gaideelis.

Sekstetas padainavo savų ir svetimų kompozitorių kūrinių. Jau savo originaliu prisistatymu užmezgė šiltą ryšį su žiūrovais, o pabaigoje ir visai pavergė. Be programoje numatytų dainų, publikai valiojant ir plojant, padainavo virš programos ir kelias turėjo kartoti. Tikrai yra gerai išlavintas dainos vienetas, turįs gerą balsinę medžiagą ir sugebąs tinkamai perduoti.

Sekstetą sudaro: tenorai — Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai; baritonai — Ričardas Lizdenis ir Vytautas Brizgys; bosai — Pranas Šimkus ir Vytautas Eikinas.

Žmonių prisirinko pilna salė ir, reikia manyti, rengėjams buvo pakankamas atpildas už įdėtą triušą.

Rengėjų vardu sekstetui

padėkojo Šlutienė ir prisegė kiekvienam po gvazdiką.

RENGINIAI

Jaunimo Centre: kovo 25-27 d. "Vaivos Rato" gobelenų paroda.

Balandžio 1 d. Vakaronė su rašytoju Vincu Ramonu.

Balandžio 2 d. "Aušros" kvarteto koncertas.

Balandžio 3 d. Pianistės R. Apeikytės koncertas.

Marijos auditorijoje: kovo 26 ir 27 — operos spektakliai "Romeo ir Julija".

Balandžio 3 d. — operos spektaklis "Romeo ir Julija".

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO.

A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (9-18)

LIETUVIŲ OPERA

Charles Gounod

5 v. opera

Romeo ir Julija

SPEKTAKLIAI 1977 m. kovo 26 d., 8 val. vakare

kovo 27 d., 3 val. popiet

balandžio 3 d., 3 val. popiet

Marijos mokyklos auditorijoje, Chicago, Illinois

Diriguoja — ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

Dekoratorius — James Maronek

Bilietai MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St.

Bilietų kainos: parterėje — \$12.50, 10, 8, 6;

balkone — \$11, 7.50, 5.

Paštu užsakantieji, prašomi prisiųsti čekį, išrašant Lithuanian Opera ir pasinaudoti šia atkarpa:

LITHUANIAN OPERA	
6905 So. Artesian Ave.	
Chicago, Illinois 60629	
Prašau prisiųsti	bil. po dol. spektakliui
Prašau prisiųsti	bil. po dol. spektakliui
Vardas ir Pavardė	
Adresas	
Telefonas	

Iš LB Marquette Parko apylinkės veiklos

LB Marquette Parko apylinkės metinis susirinkimas įvyko vasario 20 d. lietuvių parapijos salėje, tuojau po mišių. Susirinkimą atidarė pirm. Petras Indreika, malda sukalbėjo kun. K. Kuzinskas. Pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę ir mirusieji apylinkės nariai. Pirmininkauti pakviestas inž. Juozas Sakalas, o sekretoriauti Ona Juodvalkienė.

Bendrają apylinkės veiklą pranešė pirm. P. Indreika. Jo pranešimas buvo atspausdintas ir visiems išdalintas. Savo žodyje akcentavo tik svarbesnius apylinkės įvykius. Pabrėžė, kad galutinai laimėta teisme byla ir atgauti banke užšaldyti pinigai, o ieškiniai, iškelti prieš kai kuriuos asmenis, panaikinti. Apgailestavo, kad veltui sugaišta daug laiko ir išleista nemažos sumos pinigų. Visa tai galėjo būti sunaudota produktyvesniems ir reikalingesniems darbams.

Piniginę apyskaitą perskaitė išdininkas Stasys Žilevičius, o kontrolės aktą — pirm. Ad. Šimkus. Kontrolės k-ją užgyrė valdybos veikla, patiektas apyskaitas ir siūlė susirinkimui priimti.

Diskusijų metu, dėl ben 1-ros veiklos niekas nepasiskandė, tik buvo išreikštas pageidavimas, surinkta solidarumo mokestį, kiekvienais metais pervesti pagal priklausomybę. Praėjusiais metais solidarumo įnašų surinkta 1,401 doleriai.

Susirinkimas apyskaitas patvirtino, o pirmininkaujantis valdybai išreiškė padėką.

PLB pirm. Br. Nainys pasidžiaugė Marquette Parko apylinkės veikla ir dėkojo už suteiktą paramą. Pažymėjo, kad parama labai reikalinga Pietų Amerikos lietuviams, ypač jaunimui. Jaunimo Kongresas išjudino vietinį jaunimą ir šiuo metu rodo džiuginančių vilčių. Atgaivinaš ir steigiamos naujos mokyklos, organizuojamas jaunimas. Įsisteigė Jaunimo S-ga. Pietų Amerikos lietuvių veiklai yra sudaryta \$10,000 samata ir ieškomi rėmėjai. Pinigų viskam reikia, o PLB valdyba gauna tik 10% nuo solidarumo įnašų.

Vykdomiems lituanistikos seminarams reikia lėšų. Šiuo se seminaruose dirbama rimtai ir pramogoms laiko nėra. Jaunimas nori lietuvių kalboje pasitobulinti, be ne visi turi lėšų. Reikia stipendijų, kurias galėtų parūpinti apylinkės.

VALDYBOS NARIŲ PERRINKIMAS

Valdyba susidėjo iš 11 narių. Šiais metais turėjo būti išrinkti 7 nariai, nes jiems suėjo dviejų metų laikas. Susirinkimas nutarė ateinantiems metams rinkti 9 narių valdybą. Tokiu būdu, reikėjo pririnkti 5 narius. Prirašius visą lentą kandidatų, didžioji dalis savo kandidatūras atsiėmė. Į naująją valdybą

dviejų metų terminui išrinkti: P. Norvila (111 b.), A. Avižienis (110 b.), R. Terydis (96 b.), A. Bagdonas (93 b.) ir K. Martinkutė (78 b.). Iš praėjusių metų liko: D. Kojelytė, St. Žilevičius, Br. Prielgauskas ir J. Fabijonas.

Revizijos komisija liko ta pati: A. Simkus, J. Kaunas ir Diminskis, nes jie praeitais metais buvo išrinkti dviejų metų terminui.

Susirinkimas suteikė valdybai teisę, reikalui esant, kooptuoti spec. uždaviniams žmones.

Daugiau pasisakymų išsaukė atstovų į Apygardos suvažiavimą rinkimas. Vieni siūlė remti paskutinio į Tarų balsavimo duomenimis, kiti — kartotekoj surašytas asmenimis. Paaškęjus, kad įstatai reikalauja laikytis registracijos duomenų, buvo palikta prie kartotekos sąrašų. Reikėjo rinkti 46 atstovus. Vos ne vos tas skaičius buvo sulipdytas. Tokiu būdu, Apygardos suvažiavime galės dalyvauti 46 rinkti atstovai, 9 valdybos nariai ir 3 kontrolės k-jos nariai, iš viso 58 asmenys.

Baigiant susirinkimą, buvo paprašyti dalyviai pasirašyti peticiją šventam Tėvui, dėl arkivyskupo J. Matulaičio kanonizacijos bylos paskubinimo. Paraginti visi dalyviai siusti telegramas JAV prezidentui J. Carteriui, dėkojant už laiško pasiuntimą rusų disidentui A. Sacharovui ir prašyti neužmiršti lietuvių disidentų.

Susirinkimas buvo gyvas ir gerai prarastas.

Lietuviai menininkai Floridoje, prie naujai Atlanto pakrantės nutapyto dail. A. Petrikonio paveikslo. Iš kairės: solistė J. Daugėlienė ir dailininkai A. Petrikonis ir R. Zotovienė.

FLORIDA

PARĖMĖ LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ IR LB KRAŠTO VALDYBĄ

JAV LB Krašto Valdyba savo bendraraštyje skatino visas LB apylinkes savo aukomis paremti lietuvišką spaudą. LB Palm Beach

PASTABA. Grįžtant prie atstovų rinkimo į Apygardos suvažiavimą, gaunasi ne visai maloni padėtis. Tokiuose suvažiavimuose niekad ne dalyvauja daugiau šimtinės asmenų. Jei Marquette Parko apylinkės atvyktų visi 58 atstovai, tai praktiškai domi nuotų visą suvažiavimą ir galėtų prarasti norimus nutarimus. Narių sąrašai aiškiai yra nerealiūs, todėl reikėtų juos patikslinti.

Ir vėl iškyla nario sąvokos klausimas. (aj)

County apylinkės valdyba susirinkusi posėdžio II. 28, be pirmojo punkto svarstė ir kitus reikalus, kaip seka:

1. Iš Užgavėnių vakarėnės gautojo pelno nutarta paskirti \$100.00 po \$20.00 šiems laikraščiams: Darbininkui, Dirvai, Draugui, Pasaulio Lietuviui ir Tėviškės žiburiams.

2. Apylinkės valdyba nutarė paskatinti visus savo narius kuo gausiau dalyvauti LB Floridos Auksinio Kranto apylinkės (Pompano Beach) ruošiamame Dr. J. Basanavičiaus 50-ties metų mirties minėjime š. m. kovo 13 d.

3. Vasario 16 d. proga LB Krašto Valdybai buvo surinkta aukų: a. per įvykusį Vasario 16 minėjimą Lake Worth Lietuvių Klubo parengime Lietuvių Bendruomenei buvo surinkta \$195 ir per LB KV prisiūstus lapus \$145 viso \$340. Ši suma persiūsta L BKV išdininkui p. F. Andriūnui.

4. Š. m. kovo 27 d. LB Palm Beach County apylinkės valdyba šaukia savo narių ir bendraminčių metinį susirinkimą, įvyksiantį Juno Beach, Fla. Metodistų bažnyčios salėje 2 v. p. p. Visi tautiečiai yra kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Bronius Aušrotas
Vicepirm. Inf. reikalams

• Konstantinas ir Sofija Šeputos, prieš keletą metų atvykę iš Detroito į Miami Beach, nusipirko aštuonių vienetų namus būniui, o paskutiniu laiku nusipirko gražų ištaigingą komdominium ir jame įsikūrė nuolatiniam gyvenimui.

Kovo 10 dieną K. Šeputa atšventė savo vardadienį ir įkurtuves. Ta proga į jų jaukų apartamentą atsilankė gausus būrys draugų pasveikinti varduvininką ir atšvesti įkurtuves.

J. Leščinskas

• Naują klubo Moterų skyriaus valdybą 1977 metais sudaro: Monika Juodienė — pirmininkė, Irena Račinskienė — vicepirmininkė, Irena Jurgėlienė — sekretorė, Antanina Klirienė — išdininkė, Aleksandra Kraujalienė — narė, Alė Velbasienė — kandidatė.

• Klubo Moterų aktetas, vadovaujamas E. Rūkštelienės, š. m. vasario 19 d. buvo nuvykęs į Juno Beach, kur atliko meninę programą Vasario 16 ir Dr. J. Basanavičiaus minėjime. Mūsų oktetas buvo vietos lietuvių labai šiltai priimtas. Okteto dalyvės buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais.

TOOL AND DIE MAKER

We are an established Cleveland company looking for an aggressive, self motivated person qualified to manage the tool and dies dept., exp. in all aspects of tool and die making, and with some knowledge of machine maintenance and general plant operations. Excellent benefits including overtime, holidays, vacations and hospitalization. Salary open, based on ability and exp. Call for appt. Mr. D. BARTLETT, 216-771-6994.

DIE-CUT PRODUCTS CO.

1801 East 30th Street
Cleveland, Ohio 44114

(12-18)

TOOL AND DIE MAKER

We are an established Cleveland company looking for an aggressive, self motivated person qualified to manage the tool and dies dept., exp. in all aspects of tool and die making, and with some knowledge of machine maintenance and general plant operations. Excellent benefits including overtime, holidays, vacations and hospitalization. Salary open, based on ability and exp. Call for appt. Mr. D. BARTLETT, 216-771-6994.

DIE-CUT PRODUCTS CO.

1801 East 30th Street
Cleveland, Ohio 44114

(12-18)

OWNER/ OPERATORS

Dallas and Mavis need cab over tandem axle tractors to haul machinery to all points. East of the Mississippi River. Interested in improving your self call Personnel.

COLLECT

1-414-658-4831

Equal Opportunity Employer (6-15)

ELECTRICIAN MAINTENANCE

Due to continued expansion we are looking for someone to install, trouble-shoot, repair and maintain AC/DC electrical equipment/systems, also perform other maintenance functions to include machine repair pipe fitting and welding. Must be able to work any shift. Previous industrial maintenance experience preferred.

APPLY IN PERSON OR CALL
AMERICAN SPRING WIRE CORP.

26300 Miles Ave.
Bedfords Hts., Ohio
216-292-4620

An Equal Opportunity Employer (12-15)

OWNER OPERATOR & BROKERS

Pull co. van; permanent lease; full union benefits; all permit and taxes paid; tandem cabover sleeper equipment required and must meet legal length with 45' trailers; need immediately. Call B & L Motor Freight 1-614-349-7715. (12-21)

IMMEDIATE OPENINGS FOR JOURNEYMEN

TUBE MILL OPERATOR

Immediate requirement on second shift for experienced tube mill operator. Must be able to set up and operate Yoder M-2 mill or equivalent. Several years of experience required as operator.

ALSO

TOOL AND DIE MAKERS
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Good wages, working condition, and benefits. Qualified applicants write to:

HUFFMAN MANUFACTURING CO.
P. O. BOX 318
CELINA, OHIO 45822

An Equal Opportunity Employer (12-21)

OWNER OPERATORS WANTED

with late model tractors to pull 45 ft. trailers, for special commodity carriers. Year round work, long term lease, weekly pay and excellent company benefits.

800-558-3900

(12-18)

OWNER OPERATORS AND FLEET OPERATORS

With tandem-sleepers and good drivers needed at Manistee, Mich. Operation covers Ohio, Indiana, and Illinois, and return to Michigan. Call collect: GILLILAND TRANSFER CO., FREMONT, MICH. 616-924-0110. (12-21)

ATTENTION TRUCKERS

L. J. Trucking Company, sand, gravel, etc., hauling contractors, needs an additional 15 to 20 owner operated truck and trailers to meet the increasing expansion of our business.

For FURTHER INFORMATION CALL
GARY JOHNSON.

L. J. TRUCKING CO.

6445 SW Freeway Houston, Texas

713-774-9721

(9-15)

IMMEDIATE OPENINGS

- BORING MILL OPERATOR
- JIG BORE OPERATOR
- MILL HAND

JOURNEYMEN STATUS REQUIRED
MUST HAVE EXPERIENCE IN
MACHINE TOOL BUILDING.

BENDIX MACHINE TOOL CORP.

11449 Timken
Warren, Mich.
313-539-4200

An Equal Opportunity Employer M/F

(7-16)

MNP MANUFACTURING CORP.

Help Wanted in the Following Departments:

- COLD NUT FORMER SETUP
- HEADER SETUP
- HOT NUT FORMER SETUP
- ROLLER SETUP

Experience required. Good benefits.

Contact Bob Baur 313-254-1320

(10-12)

PARAMA DIRVAI

**Atnaujindami prenumera-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:**

K. Žukauskas, Beverly Shores	7.00
E. Jarašūnas, Santa Monica	5.00
P. Juška, Detroit	7.00
P. Sidzikauskas, San Jose	3.00
G. Venk, Tiffin (už 3 pren.)	1.00
V. Melinis, Mattawan, N. J.	2.00
V. Meilė, Chicago	2.00
Kar. Juozapavičiaus Šaulių Kuopa Cleve. ..	5.00
J. Jasinevičius, Cleveland ..	7.00
R. Žymantaitė, New York ..	13.00
K. Trečiokas, Union, N. J. ..	12.00
A. D., Chicago	10.00
LB East Chicagos apylinkė	25.00
V. Žebertavičius, Detroit ..	2.00
A. Dirgėla, Chicago	2.00
S. Mankus, Chicago	7.00
J. Naujokaitis, Cleveland ..	3.00
K. Mažonas, Parma	7.00
S. Slizys, Dearborn	2.00
S. Virpša, Chicago	7.00
J. Saladžius, Chicago	2.00
J. Drasutis, Pittsburgh ..	2.00
Palm Beach Lietuvių Klubas	10.00
K. Černius, Chicago	7.00
J. Kučinskas, Miami Beach, Fla.	7.00
A. Keturakis, Boston	2.00
L. Almario, Brooklyn ..	5.00
J. Mačiulaitis, Dearborn Hts., Mich. ..	5.00
K. Sušinskas, Westmont, Ill.	2.00
A. Verbickas, Chicago ..	2.00
J. Jakštys, Chicago	7.00
M. Aglinskas, West View	2.00
V. Tamošiūno ir J. Švobos pagerbimui rengti komitetas	10.00
J. Čyvas, Cleveland	5.00
V. Kažemekaitis, Racine ..	2.00
A. Dargis, Rochester	2.00
J. Bevins, Highland Park, Ill.	2.00
A. Simonaitis, Chicago ..	7.00
S. Račiukaitis, Detroit ..	2.00
J. Nesavas, Detroit	5.00
A. Lapinskas, Cleveland ..	7.00
A. Mažeika, Marina Del Rey	12.00
J. Litvinas, Chicago	2.00
K. Kazlauskas, Felton ..	2.00
LB Palm Beach County Apylinkės Valdyžba ..	20.00
A. Garmus, Juno Beach ..	7.00
V. Markevičius, Chicago ..	2.00
E. Augustaitis, Chicago ..	2.00
V. Lukavičius, Cleveland ..	7.00
V. Rack, Cleveland	7.00
H. Misliauskas, Media, Pa. ..	5.00
V. Vilčinas, Racine	2.00
A. Žiedas, Detroit	2.00
J. Preibys, Detroit	7.00
T. Janukėnas, Dorchester ..	5.00
J. Šišas, Elizabeth	7.00
J. Okunis, Flushing	10.00
LB Los Angeles Apylinkės Valdyba	15.00
L. Gaudušas, Omaha	7.00
S. Blandis, Adelaide	7.14
P. Vaginis, Cleveland ..	2.00
V. Bakūnas, Los Angeles ..	5.00
LB East St. Louis Apylinkės Valdyba	10.00
B. Turkevičius, E. Chicago ..	7.00
O. Ivaškienė, Boston	10.00
V. Plečkaitis, Cleveland ..	7.00
V. J. Trumpjonas, Chicago ..	7.00
K. Dedulonis, Cleveland ..	2.00
V. Gaidelis, Omaha	2.00
P. Kleinas, Racine	7.00
J. Skaudys, Omaha	5.00
V. Banevičius, Phila.	7.00
T. Baltikauskas, Baltimore	2.00

Žmogus, kuris mylėjo Dievą ir žmones

Šiais metais sukanka lygiai 50 metų kai netekome žymios mūsų tautos asmenybės arkivyskupo Jurgio Matulaičio.

Jo asmuo, gyvenimas ir veikla mūsų istorijoje užima ypatingą vietą, nes jis buvo ne tik šviesus žibintas Kristaus bažnyčioje, bet ir simbolis tobulybės, dorybės, pasiaukojimo ir šventumo, bei kankinys kovoje už mūsų tautos teises sostinėje Vilniuje.

Todėl galime šiandien džiaugtis, kad šio tauraus didžiadvasio lietuvio beatifikacijos procesas pradėtas ir gal neužilgo jis bus pakeltas ir į altoriaus garbę.

Nors nemažai turime iškilių tautos sūnų ir dukrų, kurie savo tauriomis asmenybėmis, kančiomis ir pasiaukojimu švietė ir tebešviečia ne tik Lietuvai, bet ir visam krikščioniškam pasauliui, tačiau šventuoju iki šiol tapo tik vienas gediminaitis Kazimieras. Tad tikimės dabar sulaukti antro šventojo ir per jį pasauliui pristatyti mūsų tautos kančias, heroizmą, humaniškumą bei vertę.

Nenorėčiau čia kartoti mūsų būsimo šventojo biografines žinias, nes jis, kaip ir daugelis, yra Lietuvos ūkininko sūnus ir savo gyvenimo kelią skynė tais pačiais erškėčiais nuklotais keliais.

Iškelsiu tik keletą svarbesnių jo charakterio bruožų, kurie gal šiek tiek paryskins pačią beatifikacijos bylą.

Paprastai kiekvienas šventasis turi tam tikrą šventumo bruožą. Taip ir arkiv. Jurgis Matulaitis šalia savo įgimtų dorybių visą gyvenimą stengėsi tobulėti ir gyventi sekant Kristų. Jam dvasinis turtas tapo viso gyvenimo esmė.

Jo ypatingas šventumo bruožas buvo mylėti Dievą ir žmones. Savo dienoraštyje jis rašė: "Mano obalsis tebūnie visur Dievą ieškoti, viską Dievo garbei daryti, į viską Dievo dvasią įnešti ir viską ja paremti." Šis šūkis ir buvo jo kelrodis, kurio jis visą gyvenimą ir laikėsi. Tuo jis pakilo virš

eilinio žmogaus, tačiau jo kios žemiškos garbės netroško, vengė bet kokio paaukštinimo bei karjeros. Tačiau žmonių nevengė, o visur ieškojo žmogaus, kad jį laimėtų Kristui ir bažnyčiai. Todėl visus vienodai mylėjo ir visus vienodai traktavo, nežiūrint rasės ar tautos. Jam, kaip ir šv. Pauliui nebuvo nei graiko, nei žydo.

Arkiv. Jurgio Matulaičio humaniškumas ir taurumas taip sužavėjo prof. M. Biržišką, jog jis savo atsiminimuose apie jį taip rašo:

"Jurgis Matulaitis vien savo sielos taurumu ir humaniškumu mane yra tiek paveikęs, jog aš dabar daugiausia jo dėka vėl tapau oficialiu katalikų Bažnyčios nariu."

Susidurdamas su įvairiausio luomo žmonėmis arkiv. J. Matulaitis domėjosi ir socialiniais klausimais, kurie jo jaunystėje pasauly buvo labai aktualūs. Čia jis net įsijungia į krikščionių darbininkų organizacijas ir jose aktyviai veikia. Vėliau tapęs socialijos profesorium savo kilnias idėjas perdavė ir studentams. Socialijos mokslo srity jis tapo net garsenybė ir buvo kitų tautų bei mokslo žmonių labai vertinamas. Ypač lenkai labai domėjosi juo ir taip pat Petrapilio dvasinė akademija, kurioje jis skaitė socialijos mokslo paskaitas. Tačiau šalia socialiniu gėrbūviu J. Matulaičiui pirmoj eilėj rūpėjo žmonių dvasiniai reikalai, todėl jis atnaujino Marijonų vienuoliją ir įsteigė Nekaltai Pradėtos Marijos Seserų vienuolyną. Jis žinojo, kad šios pasišventusios seselės galės daug gero žmonėms padaryti, šį jo rūpestį šiandien pilnai pateisina Matulaičio namai seneliams Putname. Šie namai pasišventusių seselių pastangomis tam ir pastatyti, kad savo gyvenimo saulėlydy žmonės rastų globą ir ramybę. Taigi taip visą savo gyvenimą arkiv. Jurgis Matulaitis darbavosi Bažnyčiai ir mūsų žmonėms. Tai buvo tikras lietuviškojo idealo šauklys. Ir nenuostabu, kad su jo mirtimi Lietuvą apgaubė gedulas, nes žmonių išitikinimu mirė šventasis.

Clevelando lietuviškoji visuomenė, artėjant arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos bylai prie galo, yra numachiusi tai atitinkamai paminėti. Abi mūsų parapijos, organizacijos ir bendruomenėi padedant, rengia š. m. kovo mėn. 27 d. 3 val. p. p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje akademiją ir religinį koncertą. Akademijos metu kalbės kun. St. Yla, o religinį koncertą atliks Čiurlionio An-

samblis. Po koncerto parapijos valgykloje bendra kavutė — agapė. Visa Clevelando lietuvių visuomenė maloniai kviečiama į šį minėjimą atsilankyti. H. S.

DAYTON

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI DAYTONE

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 59 metų sukaktį Daytono lietuviai paminėjo vasario 20 dieną. Iškilmų dieną parapijos kieme buvo iškelta Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis šv. Kryžiaus bažnyčioje 2 val. po pietų. Šv. Mišias atnašavo kun. Vaclovas Katarskis už kenkiančius lietuvius ir tai dienai pasakė pritaikintą pamokslą.

Pamaldų metu Nerijos dainininkės labai gražiai pagiedojo, vargonais palydėjo R. Čyvaitė, kas sustiprino religinę nuotaiką. Pamaldoms pasibaigus visi rinkosi į Lietuvių Klubą, kur buvo tęsiamas minėjimas. Minėjimą pradėjo Kultūrinio Komiteto pirm. Petras Žiaukas pasveikindamas visus dalyvius. Programa buvo pradėta Amerikos Himnu ir malda. Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo teisėjas Carl B. Rubins, kuris yra lietuvių kilmės ir didžiuojasi savo kilme.

Susirinkusius pasveikino, specialiai į šį minėjimą atvykęs, latvių atstovas palinkėdamas Lietuvai laisvės. Oficialiai minėjimo programai baigiant buvo perskaityti gauti sveikiniai ir priimta keletas rezoliucijų Lietuvos laisvinimo reikalu, kurias perskaitė Ed. Šlužas, ir jos plojmais buvo priimtos, ir pasiūsta valdžios atstovams. Pasibaigus iškilingai daliai, visi dalyviai sugiedojo Lietuvos Himną.

Po to sekė visų laukiamas koncertas. Pirmą kartą Daytone pasirodė susikūrusi Clevelande studentų mergaičių dainuojanti "Nerija". Dainininkių gerai parinktos dainos minėjimo programoje ir dainininkės su savo vadove R. Čyvaite ir pianiste K. Kuprevičiute padarė labai malonų įspūdį ir perkėlė klausytojus į mielą bei pavergtą tėvynę. Dainininkės su dideliu pasisekimu, švelniais balsais, tiksliai, ritmingai ir šypsmingoje nuotaikoje, suvažėjo klausytojus ir joms publika nepagailėjo gausių katučių.

Daytono TV 7 kanalas įdomavosi minėjimo programa, filmavo ir vakare tūkstančiai plačiosios apylinkės žiūrovų turėjo progos gėrėtis lietuviška programa. Dalyvių tarpe matėsi daug mielių svečių iš plačiosios apylinkės. Daytono ir apy-

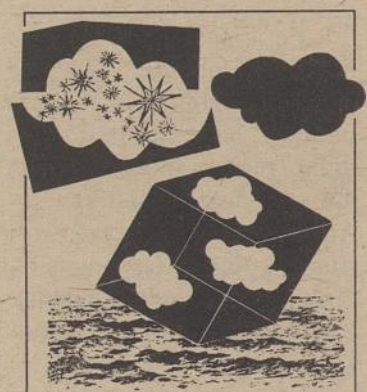
linkės lietuviai lieka nuširdžiai dėkingi menininkėms už atvykimą, nors oras buvo nepalankus, stipriai snigo ir buvo slidus kelias. Niekas jų nesulaikė, nes jos dainuoja iš meilės ir norėjo dainos menu pasidalyti su daytoniškiais.

Visą minėjimą pravedė kultūrinio komiteto pirmininkas Petras Žiaukas. Už suruoštas vaišes didelę padėką gerosioms šeiminiškėms už pagamintus ir paaukotus valgius. Taip pat visiems, kurie prisidėjo prie minėjimo parengimo. Ypačingą padėką priklauso Lietuvių Klubui Valdybai, kuri veltui davė naudotis sale.

Liūdna konstatuoti, kad per daug pradėjom vartoti svetimą kalbą per minėjimus. Laisvinimo reikalams suaukota virš 600 dolerių. (js)

NAUJOS KNYGOS

• **LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA.** Trečias tomas. Pogrindžio leidinys Nr. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 1975-1976 m. Išleido L. K. Religinės šalpos rėmėjų sąjunga, 6825 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Viršelis ir iliustracijos seselės Mercedes. Leidinys 424 psl. Kaina — minkštais viršeliais 4 dol., kietais 6 dol.

DEBESYS IR PROPERŠOS PETRAS MELNIKAS

• **Petras Melnikas, DEBESYS IR PROPERŠOS.** Romanas. Aplankas Vytauto O. Virkau. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje. 292 psl. Kaina 6 dol. Gaunama pas knygų platintojus ir Dirvoje.

• **VARPAS.** žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuvių bei. Nr. 14, 1976 m. Leidžia Varpininkų filisterių draugija. Redaguoja Antanas Kučys, 9032 Utica, Evergreen Park, Ill. 60632. Administratorius Titas Briškaitis, 1214 N. 16 Ave., Melrose Park, Ill. 60160. Numeris iliustruotas dail. Vlodo Žiliaus darbais.

Detroito moterų ansamblis, vadovaujamas muz. Stasio Šližio, dainuoja Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

J. Gaizučio nuotr.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

DR. L. BAJORŪNO PASKAITA

Kovo 6 d. Kultūros Centre, Detroito inžinierių ir architektų skyrius, suruošė dr. Leono Bajorūno paskaitą, kuri praėjo su nemažu pasisekimu.

Pradžioje ALIAS Detroito skyriaus vardu Alfą Šukys pasveikino gausiai susirinkusius paskaitos pasiklausyti svečius. Prelegentą pristatė Jonas Dunčia, paminėdamas dr. Leono Bajorūno nueitąjį mokslinį kelią ir atsiektus laimėjimus.

Paskaita "Didieji Ežerai Amerikos ūky" buvo gausiai pailustruota skaidrėmis ir išsamiais paaiškinimais. Vienos valandos paskaita buvo gerai paruošta, įdomiai perduota ir dalyvių šiltai priimta.

NAUJA VALDYBA

Po paskaitos įvyko ALIAS Detroito skyriaus narių susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba: pirmininkas — Alfą Šukys, vicepirmininkas — Antanas Tumosa, sekretorius — Vacys Urbonas, išdininkas — Povilas Čekus. Kooptuotas jaunimo reikalamis narys — Kazys Kizlauskas.

Į revizijos komisiją išrinkta: dr. Leonas Bajorūnas, Gediminas Balanda ir Stepas Smalinskas.

PATIKSLINIMAS

Lietuvių Radijo Klubo "Lietuvių Balsas" mano korespondencijoje (Dirva, Nr. 10) spausdinant valdybos sudėti iškritę viena eilutė ir joje buvo praleistos trys pavardės. Aš jas čia kartoju. Antanas Janušis — finansų sekretorius, Petras Marčiukaitis ir Vincas Kankalis — direktoriai.

GELBĖKIME LIETUVIŲ NAMUS!

Mums atvykus į Ameriką ir apsigyvenus Detroito, visa kultūrinė veikla sukosi apie šv. Antano parapiją. Didesnės šventės švėdavome šv. Antano švento-

vėje, o renginius darydavome buvusiuose Lietuvių Namuose. Rašau buvusiuose, nes lietuviai prie parapijos šventovės, kitoje kelio pusėje turėjo įsigyti savo reikalams namus. Gaila, lietuviai savo namų išlaikyti nepajėgė ir jie atsidūrė ispanų rankose. Skaudu buvo žiūrėti, kai čia pat prie lietuvių šventovės, kitoje gatvės pusėje stovėjo gražūs namai su ispanišku užrašu. Ilgai vargome ir mes iš jų nuomavome renginiams savo anksčiau turėtus namus. Atsibodo būti kampininkais. Atsirado energingų ir veiklių Dariaus ir Girėno klube žmonių, kurie sutelkė lėšas ir buvo nupirkta iš Čekoslavakų namas, dabartiniai Lietuvių Namai, 3015 Tillman St. Geri jie buvo, kol kitų neturėjome. Čia vyko suvažiavimai, Kaziukų mugės, įvairūs paminėjimai ir renginiai.

Vedant greitkelį ir nugriovus Dievo Apvaizdos bažnyčią, lietuviai išsikovojo iš Detroito vyskupo leidimą ir savo sudėtomis aukomis pasistatė Naują Dievo Apvaizdos šventovę ir prie jos salę, Southfielde. Žmonės gyvendami užmiesyje jungėsi į šią naują parapiją ir ten esant gerai salei nukripo veik ir visas lietuvių kultūrinis gyvenimas. Dabar jau čia vyksta suvažiavimai, rengiami švenčių paminėjimai ir daugumoje visi kiti renginiai. Lietuvių Namai esantieji 3015 Tillman St. yra ignoruojami ir rengti juose kokius nors renginius mažai kas nori.

ŠAULIŲ REIKALAI

Kovo 6 d. šaulio Kazio Sragausko namuose St. Butkaus šaulių kuopos valdyba turėjo posėdį, kurį pravedė kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, sekretoriavo Petras Želvys. Nutarta: esančius ligoninėse ir sergančius kuopos šaulius Vladą Selenį, Alfonsą Žiedą, Feliką Blauzdį ir Vladą Mingelą pagosti per radiją

valandėles. Balandžio 17 d. 12 val. Kultūros Centre, Southfielde, surengti dr. Kosto Jurgėlos veikalo Lithuania: The Autpost of Freedom sutiktuvės. Prelegentai kun. Alfonsas Babonas ir pedagogė Rita Gar-

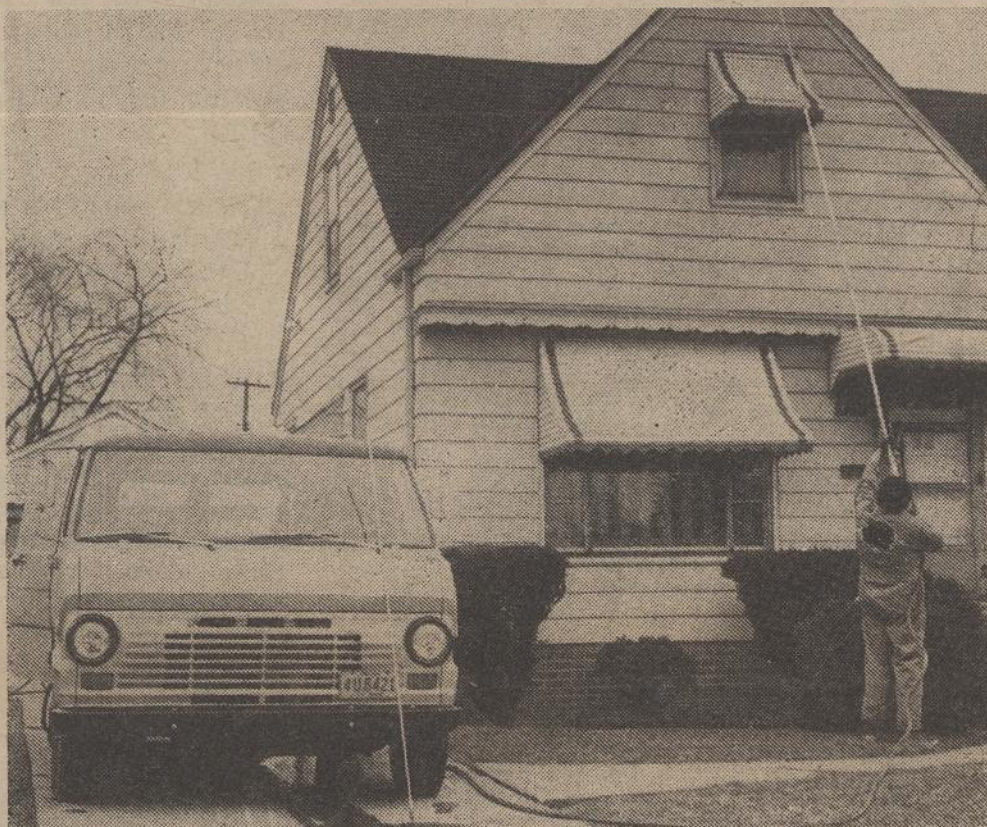
liauskaitė. Veikalo sutiktuvėse meninę dalį atliks ir jai vadovaus solistė, kanklininkių vadovė Danutė Petronienė. Šios sutiktuvės bus rengiamos kartu su jūrų šaulių "Švyturio" kuopa.

Nutarta surengti dvi ge-

gužines. Vieną pavasarį ir kitą rudenį. Ir svarbiausias nutarimas pagerbti kanklininkes abiturientes: Kristiną Veselkaitę, Astą Šepetytę ir Aidą Petersonaitę. Posėdžio dalyvius V. Tamošiūnas pavaišino.

Sears Išorinis Namų plovimas

Aluminio ar medžio apkalimas

SKAMBINKIT BET KURIAI SEARS KRAUTUVEI DEL NEMOKAMO ĮKAINAVIMO.

BE ŠEPEČIŲ, BE TRINIMO, BE AŠTRUMO SEARS JET CHEMICAL METHOD NEPAKENKS ŽOLEI, GĖLĖMS AR MEDELiams.

SEARS GERIAUSIAS ATSPARUS ALUMINIAUS VANDENS NUTEKĖJIMO GROIOVELIS SUTAU- \$45 PYSITE

ant vidurkio 150 ft. įrengimui.

Reg. 1.89 PER LINEAL FT. 1.59 PER LINEAL FT.

Paruoštas - įtaisytas namuose Sears Authorized Dealers.

• Besiulė konstrukcija padeda pagaminti vandenį nepraleidžiančius vamzdžius.

• Acrylic užbaigimas yra uždegintas ilgesniam tarnavimui.

Įskaitant nuėmimą senų vamzdžių ir griovelių.

PAPUOŠKITE SAVO STOGO UŽLEIDIMĄ TVIRTAIS ALUMINIAUS LAPAIS UŽDĖJIMAS ALUMINIAUS LAPŲ

Sears žemiausia 1.39 įrengimo kaina 1 sq. ft.

Aluminio padengtas užleidimas pagerina išvaizdą jūsų namo kartu su taupant periodinį grandimą ir dažymą. Uždėkit virš uždarytų langelių, duodant namams tvarkingą vaizdą.

TAUPYKIT ENERGIJĄ, TAUPYKITE PINIGUS BLOWN-IN IZOLIACIJA

Blown-in izoliacija padės jūsų name užlaikyti šilumą ilgiau žiemą ir išlaikys jūsų namą vėsesnį vasarą. Padės apsaugoti nuo apledėjimo po gontais.

Klauskite Sears Credit Plans.

*GREAT LAKES MALL 951-0055 or 255-6311	*CARNEGIE 795-2233	*WEST 110th 251-3100	*MIDDLEBURG 845-2900	*RANDALL PARK MALL 663-7200	*RICHMOND MALL 449-2000	*MIDWAY MALL 324-2411 or 233-7281
*AKRON Rolling Acres 848-4111	*AKRON Chapel Hill 633-8500	*CANTON Belden Village Mall 494-3210	*N. OLMS TED Great Northern Mall 734-7200	*SHOREGATE 944-3400		

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Jaunimo balsas

Kai 'saulelė vėl atkopdama budina svietą', tolimo pavasario pažadais nusidažo dangus, visviena, kuri pasaulio kraštą jis bedengtų. Bunda naujas, amžinai besikartojas nerimas, noras kurti, ieškoti naujų idėjų, naujų veidų. Su pavasario vos dar teatspėjama žingsniais kiek greičiau plakteli širdis, kiek blaivesnis ir platesnis darosi žvilgsnis, ieškas naujų akiračių ir jaunų idėjų.

Šalia manęs sėdi jauna, išsimokslinusi, giliai lietuviška ir tipingai lietuviškai sentimentali mergina, kurią pažįstu nuo jos vaikystės dienu. Jos patraukliame veide jaunatviška šypsena, tačiau jos akys kupinos gilių išraiškos. Pradedame pokalbį, pasidalinamos bendrais prisiminimais. Prie garuojančio kavos puoduko pašnekesys rimtėja ir pagaliau, kiek susimąsčiusi, Dalia Kavaliūnaitė pradeda su manimi dalintis savo mintimis. Kalbame apie lietuviško išsimokslinimo jaunimo abejingumą mūsų visuomenės veiklos apraiškomis. Aš noriu išgirsti jos nuomonę tuo labiau, kad nuo pat ankstyviausių savo vaikystės dienų ji buvo ištraukusi į aktyvų lietuvišką gyvenimą. Šiandieną, apsikrovusi darbais ir studijomis, metusi žvilgsnį iš šalies, ji žiūri į ji iš perspektyvos, analitiškai ir objektyviai.

'Profesionalinis pristatymas yra būtinas, kad būtų galima pritraukti išsimokslinusi jaunimą į lietuviškus parengimus. Kiek kartų neveikia mikrofona, girdžda plokštelės, neskoningos dekoracijos ... Mes jau esame prate prie aukšto lygio. Užtenka mėgėjiškai daryti. Reikia daryti galimai geriau, o įvairių sričių specialistų turime. Tema nėra svarbu. Svarbu geras kalbėtojas, įdomus ir turiningas' - aiškina Dalia Kavaliūnaitė, tipinga mūsų jaunosios, išsimokslinusių lietuviškos kartos atstovė. Prisimenu ją dar labai jaunutę Vysk. Valančiaus mokyklos suole. Mačiau ją skautiško jaunimo pačių aktyviausių vadovių eilėse. Prisimenu ją Grandinėlėje, kurioje ji buvo net orkestro dirigentė, turėdama stiprų muzikinio išsilavinimo pagrindą, ėmusi pianino pamokas apie 14 metų. Išaugusi patriotinėje šeimoje, kurioje gerbiama lietuviška knyga, lietuviškas laikraštis, radijo valandėlė ir kurioje nuolatos diskutuojami lietuviškos kultūros reikalai, ji yra, be abejo, giliai paliesta tikrojo, gilaus lietuviškumo. Jis jaučiamas ne tik jos taisyklingoje ir žodingoje kalboje, bet ir jos nuoširdžiam susirūpinime, kalbant apie lietuviškus

reikalus, su žiupsniu konstruktyvios kritikos. 'Iš šalies pažiūrėjus atrodo, kad gyvename užsidarę savo visuomenėje tarsi kokioje pilyje, leisdami gyvenimo realybei eiti pro mūsų šalį. Žiūrime į daug ką labai siaurai. O vistiek reikia išeiti iš savosios parapijos. Reikia ieškoti naujų kelių, naujų metodų ir naujo priėjimo mūsų organizacijų veikloje. Jaunimo organizacijos turėtų nelikti sustingusios. Tai, kas buvo tinkama ir įdomu prieš dešimtį metų, šiandieną jau yra atgyvenę' - tęsia ji toliau.

Lituanistinės dvylikametės mokyklos ir pedagoginių kursų abiturientė, Dalia K. turėjo progos pati mokytojauti Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. Vadovėlių atžvilgiu pastebėjusi didelę pažangą nuo to laiko, kai pačiai teko trinti mokyklos suolą, ji vistiek mano, kad lituanistinės mokyklos turėtų būti perorganizuotos kitokiu pagrindu. Jos nuomone, klasės ir skyriai turėtų būti pagrįsti ne amžiumi, bet pažangumo ir sugebėjimo principu. 'Kaip sunku dirbti klasėje, kurioje labai nevienodas kalbos vartojimo lygis. Kai kalbi tiems, kurie gerai valdo lietuvių kalbą, tai atsilikusieji ir silpniesieji nesupranta. Kai darai pastangas dirbti su silpnaisiais, stiprūs mokiniai nuobodžiauja ir praranda entuziazmą ... Aišku,

kas į tokį mano patarimą kreips dėmesį,' - nusišypso Dalia.

Aš klausausi jos pastabų ir beveik sutinku, kad jos niekas neklausys, nors praktiškai tai būtų galima įgyvendinti, jei pavyktų tėvus ir moksleivius įtikinti, kad lituanistinė mokykla neturėtų eiti lygiagrečiai su vietinių mokyklų klasėmis, būdama kalbos ir lietuviškosios kultūros akademija, kurios klasės yra sudaromos pagal mokslo lygį, o ne tradicinį 'kėlimą' iš klasės į klasę ... Tai, be abejo, tėra svajonė, kuri vargiai būtų suprantama anapus mokyklos sienų esantiems asmenims. Žinau, kad ji kalbą iš patyrimo, būdama viena iš nedaugelio, kuriems teko būti, anot jos pačios pasakymo 'abipus lituanistinės mokyklos suolo'.

Baigusi Notre Dame gimnaziją, toliau studijavo Notre Dame kolegijoje, kurią baigė 1973 metais, išsigyda-

ma biologijos bakalaureatą. Kolegijos laikraštyje 'Today' ji buvo atžymėta kaip stipendininkė ir buvo įtraukta į rektoriaus garbės sąrašus (Dean's List). Susipažinusi su farmacie chemija, Dalia ta sritimi susidomėjo ir tęsė studijas Ohio Valstybiniame Universitete, 1976 išsigydamą Magistro laipsnį. Gavusi pasiūlymą dirbti Ohio Valstybinio Universiteto laboratorijoje tyrinėjimų srityje, ji rengiasi daktaratui 'sudėtingų emulsijų' srityje. Pamėgusi mokslinį darbą, ji dirbo vaistų tyrinėjimo srityje, ieškant patobulinimų, kad būtų surastos medžiagos ir formulės vaistams kūnei galimai ilgiau išlaikyti. Tai ypatingai liečia injekcijas, kovojant su narkotikų vartojimu. Dabartinės injekcijos yra reikalingos dažno pakartojimo, nes, su natūralia medžiaga apykaita kūne, vaistai pasitraukia iš organizmo palyginti greitai. Siekiama, kad su laiku injekcija turėtų būti reikalinga tik kartą per mėnesį ar net rečiau, palyginus su dabartiniu injekcijų dažnumu (kartą per savaitę ar net dažniau). Dirbdama 20 valandų į savaitę laboratorijoje, Dalia renka reikalingus daktaro egzaminams kreditus ir medžiagą savo disertacijai. Sąryšyje su savo darbu, ji dalyvavo eilėje Amerikos Farmacinės Sąjungos konferencijų, kuriose pristatė savo darbus diskusijoms. Po konferencijų jos darbai buvo atspausdinti. Pereitą pavasarį ji buvo tarpuniversitetinės konferencijos pirmininkė Ohio Valstybiniame Universitete.

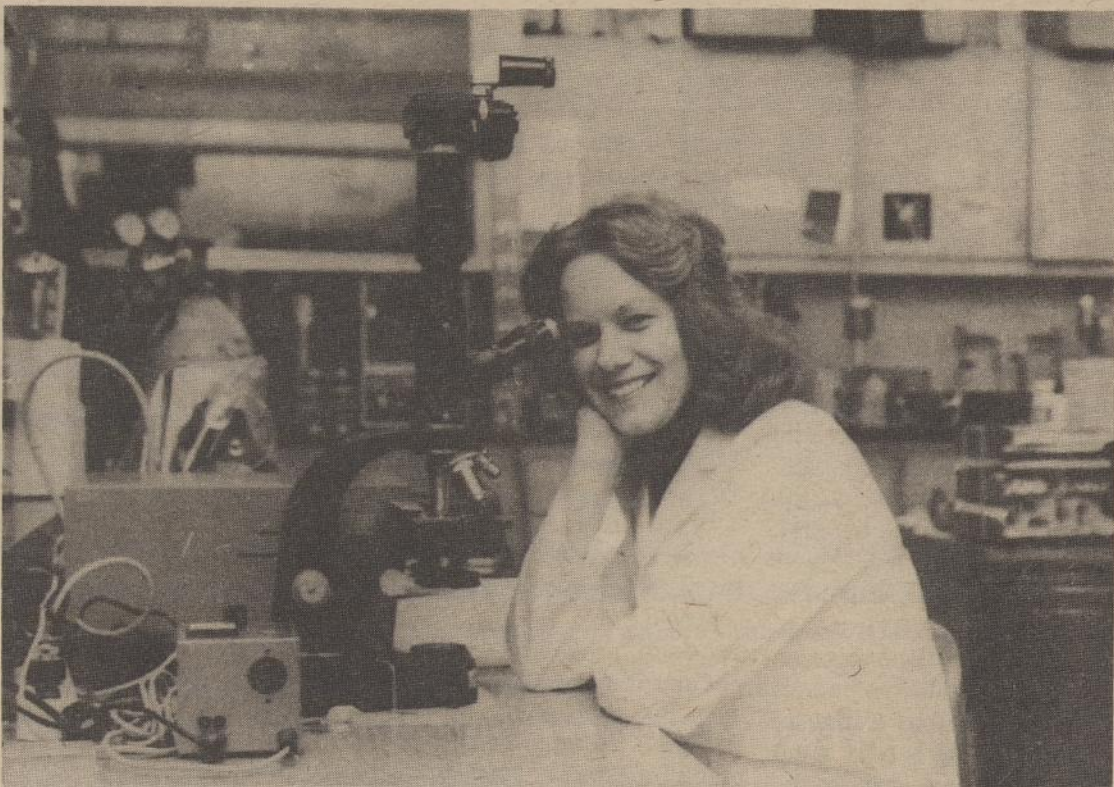
Dalia Kavaliūnaitė prisipažįsta, kad šiuo metu visuomeniniam veikimui laiko nėra. Tačiau jos ilgametis ryšys su lietuviškomis organizacijomis yra gyvas ir nenutraukiamas. Ji yra įpratusi skaityti lietuvišką spaudą. Dalia, gyvendama Columbus, gauna Dirvą ir ją su dėmesiu skaito. 'Dabar dar didelė darbų našta prieš akis. Tačiau atvykusi į Clevelandą pas tėvelius, negaliu nenuieiti pas skautus, neaplinkyti Kaziuko mugės ar nepadėti, kai tai įmanoma'. Ji jaučiasi praturtėjusi savo buvimu

Grandinėlėje - kelionės po Europą, Pietų Ameriką, buvimas daugiaskonio jaunimo tarpe ... Ji pabrėžia, kad buvimas lietuvaite ne tik kad netrukdo, bet dar lyg ir teigiamai išskiria. (Ypatingai jos lietuviška pavardė įstringa ir veda prie tolimesnio pasikalbėjimo).

Kaip jauna moteris, Dalia turi savo požiūrį į 'moterų išlaisvinimo' judėjimą. Ji galvoja, kad jis turi ir savo teigiamų pusių, privertęs kai kurias moteris pagalvoti ir eiti į joms įdomias, iki šiol tradiciniai 'vyriškas' sritis. Ji pastebi, kad jai pradėjus studijuoti, jos kurse ji buvo vienintelė mergaitė. Šiuo metu, farmacinės chemijos srityje, jau arti pusės studijuojančių yra moterys. Ji pripažįsta, kad moterų judėjimas iššaukė savęs įvertinimą. Dalia Kavaliūnaitė tvirtina, kad profesūra vistiek savotiškai žiūri į moterį griežtųjų mokslų srityje: ji turi dėti daugiau pastangų, negu vyrai, kad įrodytų savo sugebėjimus. Pati Dalia, jau gerokai savo specialybėje pasistūmėjusi, yra profesūros gerbiama ir traktuojama natūraliai.

Paklausta apie liberalizmo įtaką studijuojančio jaunimo tarpe, Dalia pareiškė, kad, augusi konservatyvioje šeimoje, lankiusi katalikiškas mokyklas kuriose liberalizmo įtakos buvę maža, ji nesijaučia jo paliesta. Susitinkant su įvairių pažiūrų žmonėmis, tenka diskutuoti ir liberalinės filosofijos klausimais. Dalia sutinkanti su kaikuriais teigimais, tačiau visumoje liberalistinės idėjos jai nesančios priimtinos. Kartais esą net pavykę kai kurių asmenų nuomones įtaigoti ir pakeisti pozityvesnia, konservatyvesnia kryptimi. 'Besimokant griežtuosius mokslus, ipratau mintis giliau analizuoti, prieš darydama kokį nors sprendimą', - sako Dalia.

Tvirtinimo, kad asmens charakterį ir pažiūras formuoja aplinka, Dalia Kavaliūnaitė yra gyvas įrodymas. Ji mini ištisą eilę asmenų, kurie jos brendimo ir formavimosi laikotarpyje turėję (Nukelta į 14 psl.)

Jauna mokslininkė Dalia Kavaliūnaitė darbo metu laboratorijoje.

1977 METŲ DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1977 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Clevelande...

(Atkelta iš 13 psl.)

didžiausios įtakos. Pirmoje eilėje ji iškelia savo tėvų pasišventimą jos auklėjimui ir šeimoje sudarytą lietuviškai konservatyvią aplinką. V.s. Nijolė Kersnauskaitė padėjusi jai nugalėti savo nedrąsumą ir, pastebėjusi joje glūdintį potencialą, ją skatino skautiškam darbui, kol Dalia, vos būdama 19 metų, davė paskautininkės įžodį. Su malonumu ji mini p. Liudą Sagį, davusį jai progos pasireikšti viešumoje kaip dirigentei. Jos muzikos mokytojos p. Birutės Smetonienės ilgametės muzikos pamokos padarė didelės įtakos į jos tolimesnį gyvenimą. 'Ji turėjo daug kantrybės, mane priversdama kiekvieną veiklą išdirbti iki smulkiųjų detalių. Tai atsiliepia man ir šiandien kai privalau logiškai ir detaliai dirbti savo tyrinėjimuose'.

Pokalbį baigiame sentimentalai, grįždamos prie Vysk. Valančiaus mokyklos uždarymo. Jos akyse pasirodo ašaros. Atsisveikinu su Dalia ir jos malonia šeima. Dalios rankos paspaudime

jaučiu naujai užmegztą ryšį, ar gal tik laikinai nutrūkusių ryšių sustiprinimą. Jos asmenyje matau šimtus mūsų jaunosios kartos atstovų, kurių balsai retai tepasiekia vyresniųjų ausis. Visi esame vieno kamieno šakos, ir jaunos, ir vyresnės. Atžaloms reikalingos šaknys, o kamienui reikalingos naujos šakelės. Ieškokime naujesnių priemonių toms šakelėms galimai arčiau kamieno prilaikyti. Klausykimės jų balso, nes jame vistiek glūdi realaus gyvenimo išmintis, paremta įgimtu lietuviybės ilgesiu ir noru būti gyva savo tautos dalimi. Bendro tikslo siekdami, nevengkime naujesnių metodų, tobulesnių veiklos priemonių ieškojimo. Sustingime glūdi atsilikimo piktžolių šaknys. Išgirsime mūsų jaunimo balsą!

• **Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR** — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

RELIGINEI ŠALPAI AUKOJO

Nuo gavėnos pradžios iki š. m. kovo mėn. 13 d. persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai paremti aukas atsiuntė šie asmenys:

50 dol.: dr. A. Baltrukėnas.

40 dol.: dr. J. ir M. Kriaučiūnai.

Po 30 dol.: A. Buknis, J. Tamašauskas (Worcester, Mass.).

Po 25 dol.: kun. B. Ivanauskas, dr. N. ir G. Juškėnai, dr. V. ir A. Mauručiai.

Po 25 dol.: dr. H. Brazaitis, Z. ir S. Obeleniai, X. Y., V. ir M. Valiai, O. ir P. Žilinski.

ST. VITUS CHURCH AREA

HOUSE FOR SALE

2 family 5+5, and 2 garages. Call: 481-6073 or 531-2414. (9-12)

linski.

Po 12 dol.: E. ir S. Alšėnai, O. ir B. Maželiai, dr. J. ir I. Stankaičiai.

Po 10 dol.: V. Augulytė, A. Balašaitienė, M. Baškienė (Worcester, Mass.), J. Budrienė, D. Čipkienė, V. ir B. Čyvai, A. ir R. Dauper, V. ir T. Degučiai, St. ir L. Keženiai, P. Kudukis, B. Malcanienė, O. Mažeikienė, A. Nasvytis, A. Penkauskienė, V. ir E. Račkauskai, O. ir K. Raliai, M. ir A. Smelstoriai, S. ir H. Stasai, J. ir E. Stepai, J. ir M. Švarcai, M. Žitkus.

Po 5 dol.: A. Ambrazienė, Vl. Bačiulis, M. Barniškaitė, V. Bartuška, H. Belzinskis, A. ir V. Gargasai, D. Gatautienė, A. Gelgotienė, A. Gincas, Iz. Jonaitienė, H. Kripavičius, A. ir E. Luža, A. Malėnienė, J. Macysauskas, dr. F. ir R. Mickevičiai, St. Rudis, L. Staškienė (Worcester, Mass.), A. Steponavičius, K. Šlapelienė, V. Tamulis, B. ir Z. Taručiai, J. Virbalis, E. Vyšniauskienė, J. Žygaš, O. ir K. Žygai.

3 dol.: A. Vasis.

1 dol.: J. Milas.

Viso iki šiol gauta aukų 675 dol.

Religinės šalpos Komitetas nuoširdžiai dėkoja taip gausiai atsiliepusiems ir prašo dar neaukojusius siųsti savo auką: Mrs. O. Žilinskis, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, Ohio 44124.

Religinės Šalpos Komitetas

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• Kovo 26-27 D. Dail. V. Stančikaitės-Abaitienės meno paroda. Rengia Korp! Giedra.

• KOVO 27 D., 4 val. p. p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje,

Žalgirio šaulių kuopa šaukia informacinį narių susirinkimą.

• KOVO 27 D. Ark. Matulaičio minėjimas.

• KOVO 27 D. 5 val. p. p. Žalgirio šaulių kuopos informacinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 3 D. BALFo metinis narių susirinkimas Nauj. parapijos mažojoje salėje.

• BALANDŽIO 16 D. 1977 m. Grandinėls balius Slovėnų Auditorijoje.

• BALANDŽIO 17 D. LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas.

• BALANDŽIO 23-24 D.D. Birutietės rengia reto įdomumo skulptūros parodą.

• BALANDŽIO 24 D. visuotinis Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės susirinkimas.

• BALANDŽIO 30 — GEGUŽES 1 D. Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijoje.

• GEGUŽES 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• GEGUŽES 8 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽES 7-8 D. Toronto Prisikėlimo parapijos choro viešnagė šv. Jurgio parapijoje.

• GEGUŽES 14-15 D. Skaučių Sesierys saskrydis.

• GEGUŽES 22 D. Šv. Kazimiero liet. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• GEGUŽES 22 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų rengiamas O. V. Milašiaus minėjimas.

• GEGUŽES 27, 28 IR 29 D. Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas.

• Žalgirio šaulių kuopos susirinkimas įvyks kovo 27 d. 5 v. p. p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje. Norintieji susipažinti su šaulių veikla, maloniai kviečiami atsilankyti.

Mokame aukščiausią nuošimtį

už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą — ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarus santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Avenue
431-2497

13515 Euclid Avenue
681-8100

14406 Cedar Avenue
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE ir apylinkėse

BEETHOVENO KŪRINIŲ KONCERTAS

Šį sekmadienį, kovo 27 d. 3 val. p. p. Cleveland Institute of Music salėje, 11021 East Blvd., įvyks simfoninio orkestro koncertas pašvęstas Beethoven kūriniais. Programoje Beethoven penktoji (Likimo) simfonija ir penktoji (Empereur) simfonija. Dirigentas Boris Halip. Solistas pianistas Antanas Smetona.

• **BALFo Clevelando skyriaus** metinis narių susirinkimas, įvyks š. m. balandžio 3 d., sekmadienį, 12 v. Naujojoje parapijoje.

Darbotvarkėje: valdybos pirmininko, išdininko, revizijos komisijos ir kiti pranešimai.

Valdybos, revizijos komisijos rinkimai ir kiti reikalai.

Skyriaus valdyba

• **Dail. V. Stančikaitės** Abraitis dailės darbų paroda įvyks kovo 26-27 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Parodos atidarymas šeštadienį, kovo 26 d. 7:30 val. vakare. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• **Clevelando meno muziejuje** kovo 30 d. atidaroma įdomi paroda: Anamorphoses: Games of Perception and Illusion in Art. Tai stebėjimas kūrinių iš tam tikro taško su veidrodžių pagalba ir kitokiu būdu. Šiai parodai kūrinius įvairiuose pasaulio muziejuose surinko du olandai Joost Effers ir Michael Schuyt, bendradarbiaudami su žymiuoju meno istoriku prof. Jurgiu Baltrušaičiu (Lietuvos atstovu Prancūzijoje), kuris yra parašęs knygą apie anamorphoses 1955 m.

Paroda užsidarys gegužės 15 d.

GRANDINĖLĖS BALIUS

Su muzika, šokiais aplankę visą eilę lietuviškų kolonijų Grandinėlės šokėjai ruošia (su pagalba tėvų, rėmėjų) grupės labui nuotaikingą balių "ŠOK MERGELE, KADRILJ". Balius įvyks Atvelykio šeštadienį, balandžio 16 d., 7 val. vak., erdvioje Slovėnų auditorijoje, 6417 St. Clair Ave., Clevelande.

Eilėje metų Grandinėlės ruošė Trejnio, Atbulinio, Viliotinio balius. Šio pavasario balius centriniu šokiu buvo pasirinktas kadrilis, keli kadriliai. Kiekvienas iš jų kitoks, viens už kitą įdomesnis. Pasirinkimą nulėmė faktas, kad Grandinėlė visose savo programose, o ir šokių šventėse, šoko ir šoka vienokį ar kitokį kadrilį.

Kiek senieji šokių šalti-

niai sako, kadrilis yra prancūziškos kilmės šokis. XIX a. pradžioje išgyvenęs savo populiarumą Napoleono I dvare, plačiai paplito Europoje, pasiekė ir Lietuvą. Savo šokimo būdu (priešpriešinis šokimas) kadrilis lietuviams nebuvo svetimas. Mūsų kaimo žmonės jau nuo senų laikų šoko sutartinių šokių, kurių atlikimui šokėjos (moterys) sustodavo taip pat vienos prieš kitas. Ir gal nėra kito krašto, kur veik kiekviena apylinkė šoko savo kadrilį. Tad iki šių dienų dar turime aukštaičių, džukų, klaipečių Gervėčių (Gudijos

teritorijoje), Rokiškio kadrilius, žemaičių "Varkijietį" ir eilę kitais vardais vadi-

namų kadriliaus pobūdžio šokių. Visi jie yra mūsų tautos kūriniai, kuriems

Dvidešimt pirmąją Kaziuko mugę Clevelande atidarė skautininkė A. Petukauskienė. Šalia jos Clevelando skautijos vadovai. Iš kairės: Neringos tunto tuntininkė S. Nainienė, V. Staškus, D. Kizys, kun. G. Kijauskas ir Pilėnų tunto tuntininkas G. Taoras. V. Bacevičiaus nuotr.

tauta "davė savitą charakterį ir originalumą, išeinantį iš tautos tradicijų, tuo išskirdama iš kitų tautų kūrinių", V. R. Saudargienė — Liaudies šokis Lietuvoje, 1958 m., Vokie-tija.

Grandinėlės balius programoje visi grupės šokėjai (jauni ir vyresni) šoks kelis kadrilius. Jų tarpe ir patį naujausią Rokiškio kadrilį. Anot Antano Juodvalkio, vertinusio Dirvoje Grandinėlės pasirodymą Chicagoje, tai "ypač sūkuringas ir gyvas" šokis.

Balius prasidės kokteiliais (jau nuo 6:30 val. vak.) ir laisva skaidrių programa — su lietuvišku šokiu per Ameriką. Tai paskutinių metų grupės kelionės ir koncertai lietuvių kolonijose. Seks puiki vakarienė. Baliaus pakvietimai (vienam asmeniui) — \$12.50, jaunimui — \$7.00. Stalų ir vietų rezervacijos — Kazimieras Marcinkevičius tel. 371-4635. Baliaus svečių malonumui gros Clevelande plačiai žinomas JOHNNY SINGER orkestras.

• **APDRAUDOS** reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Taisau TV, radijo, stereo ir įvairius kitus elektrinius namų ruošos įrankius. Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai. Skambinti Ignui Berzinskui telefonu: 531-2568.

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

BUDGET STORE

Nesmunką
apdangalai apsaugo
jūsų baldus
kasdieniniam naudojimui

reg. 8.99 60x70" **7.99**

70x90", reg. 12.99, **11.99**

70x120", reg. 16.99, **15.99**

70x140", reg. 19.99, **18.99**

Kada svečiai pasirodo nutraukite šalin šiuos mašina skalbiamus, neprosijamus ir nesiglamžančius apdangalus ir pilnai parodykite savo baldus. Aberdeen yra spalvingas audinys žalios, mėlonos ir aukso spalvose su spurgais apačioje. Jums patiks lengvai prižiūrima Courtaldis' Fibro rayon medžiaga, kuri taip pat yra labai patvari.

60"x70"	90"x70"	120"x70"	140"x70"
 SMALL SIZE CHAIRS	 REGULAR SIZE CHAIRS	 SMALL SIZE SOFAS	 DOUBLE BEDS
 TABLES	 PICNICS	 SECTIONALS	 REGULAR SIZE SOFAS

PIRKITE MIESTE PENKTADIENĮ 10 IKI 6.
SKYRIUOSE 10 IKI 9:30, SHEFFIELD 10 IKI 9.
MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS.

DIRVA

• Dirvos skaitytojai, kurie nėra atsilyginę už laikraštį jau pusę metų ar ilgiau, nuo sekančio numerio Dirvos nebegaus.

Pagal veikiančias pašto taisykles laikraštis negali būti siunčiamas skolon. Pašto inspektorius, neseniai tikrinęs Dirvos prenumeratorių kartoteką, išpėjo mus

neprasilenkti su šiomis taisyklėmis.

• Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinys įsijungė į "Tautinės minties kelio" istorijos išleidimo mėcenatų eilę, atsiųsdamas ALT S-gai 100 dol. Sąjungos valdyba reiškia nuoširdžią padėką.

Brangiai motinai mirus,

dr. IRENAI GIEDRIKIENEI

IR

agronomui TADUI TALLAT-KELPŠAI

bei jų artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Albina ir Antanas

Didžiuliai

ir

Aleksandra ir Bronys

Elsbergai

A.†A.

LIDIJAI TALLAT-KELPŠIENEI

Lietuvoje mirus, dukrai dr. IRENAI GIEDRIKIENEI ir sūnui TADUI su šeimomis skausmo valandoje reiškiamo gilią užuojautą

Danutė ir Juozas
Saladžiai

LIDIJAI TALLAT-KELPŠIENEI

mirus, jos dukrai dr. IRENAI GIEDRIKIENEI su šeima ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Ingelevičių, Kudžmų ir Vygantų
šėimos

Mūsų Vyriausiam Broliai

A.†A.

VYTAUTUI MAURUKUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, raštu bei spaudoje.

Nuliūdę —

Kazimieras, Juozas ir Jonas
Maurukai
su šeimomis

Dail. V. Stančikaitės-Abraitienės dailės darbų paroda įvyks kovo 26-27 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Atidarymas šeštadienį, kovo 26 d. 7:30 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiu stiprėti.

Po 10 dol. — O. Ivaškienė, J. Okunis, St. Jurkūnas.

Po 7 dol. — J. Jakštys, S. Blandis, V. Lukavičius, V. Rack, V. Vilčinas, A. Simonaitis, A. Lapinskas, A. Garmus, W. Diehl, A. Traška, H. Stasas, P. Babickas, J. Šulaitis, V. Plečkaitis, V. Trumpjonas, P. Kleinotas, V. Banevičius, J. Preibys, L. Gaudušas, B. Turkevičius, St. Virpša, K. Černius, J. Kučinskas.

Po 5 dol. — J. Zubavičius, A. Grėbliūnas, J. Čyvas, J. Nesavas, H. Misliauskas, L. Almario, J. Mačiulaitis.

• Petras Mačiulaitis, ALT S-gos išdininkas, išvyko dviem savaitėm atostogų į Floridą.

• Lietuvių Tautinių Šokių Institutas praneša, kad š. m. rugpiučio mėn. 21-28 dienomis Dainavoje, 15100 Austin Rd., Manchester, Mich. 48158, įvyks tautinių šokių mokytojams-vadovams kursai. Kviečiami dalyvauti tautinių šokių vienetų vadovai arba jų įgalioti ir rekomenduoti as-

menys, nejaunesni kaip 17-liką metų amžiaus. Dėl smulkesnių informacijų rašyti ar skambinti šiuo adresu: Jadvyga Matulaitienė, 188 Logan St., Brooklyn, N. Y. Tel. 212-235-6453.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

Visuotinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas, iš eilės jau 14-sis, įvyks gegužės 7 d. Jaunimo centre, Chicagoj. Registracija 8:30 val. ryto, darbo posėdis prasidės 9:30 val. ryto. Visi nariai suvažiavime kviečiami asmeniškai dalyvauti arba raštiškai įgalioti kitus. Tą patį vakarą Marijos aukšt. mokyklos salėje įvyks "Dainavos" ansamblio statomo muzikinio veikalo "Kulgrinda" premjera, todėl suvažiavimui pasibaigus jo dalyviai turės progos pamatyti naujo lietuviško muzikinio veikalo premjerą.

LIETUVIŲ FONDO RAŠTINĖ

Jau eilė metų yra įsikūrusi "Margučio" radijo valandėlės studijos patalpose. Raštinėje nuo 8 val. r. iki 5 val. p. p. dirba kontrolierius Petras Želvys ir sekretorius - išdininkas Kazys Barzdukas. Talkina sekretorius K. A. Girvilas. Vicepir-

mininkas A. Rėklaitis atlieka visus techniškus darbus, surištus su monumentalioju veikalu "Lietuvių Fondas". Veikalas sparčiai ruošiamas. Raštinėje vyksta valdybos bei tarybos posėdžiai. Telef. (313) 925-6897.

LIETUVOJE MIRĖ AGRONOMAS ANTANAS BARZDA-BRADAUSKAS

Iš okupuotos Lietuvos gauta žinia, kad 1976 m. gruodžio 26 d. Kaune mirė agronomas A. Barzda-Bradauskas.

Barzda buvo baigęs žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje. Būdamas studentas priklausė tautininkų Jaunosios Lietuvos Korporacijai. Prieš pat karą dirbo Kėdainių apskrities agronomu. Po karo buvo kilnojamas iš vietos į vietą: dirbo žemės ūkio Akademijoje, Fredos sodininkystės-daržininkystės technikume bei Vitenų bandymų stoty. Užėmė ūkio vedėjo, agronomo vietas. Paskutinius dešimt metų sirgo, buvo dalinai paraližuotas. Jo žmona Bronė Ivinskaitė-Barzdienė yra mirusi 1973.

BOSTON

• Algirdas Mitkus, kurį laiką dirbęs svetimtaučių įsteigtoje "Galaxy Tours Travel Inc." kelionių įstaigoje, dabar atidarė savo vadovaujamą "Baltic Tours" kelionių įstaigą. Šalia seniausios Naujoje Anglijoje Aldono Adomonienės "Trans Atlantic Travel Service" Algirdo ir Birutės Mitkų "Baltic Tours" yra antroji lietuvių vadovaujama kelionių įstaiga Bostono rajone. Lietuviai, keliaudami į Lietuvą atlankyti savo giminių, turėtų pasinaudoti lietuvių verslininkų patarnavimu, nes tik jie savo pinigais paremia lietuvišką veiklą, bet ne svetimtaučiai.

JUOZUI MIKONIUI,

netekus brangios ir mylimos motinos, reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą jo šeimai, broliams ir kitiems artimiesiems.

FELIKSAS EIDIMTAS IR ŠEIMA

Mylimai Motinai

A. A.

LIDIJAI TALLAT-KELPŠIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui agr. TADUI TALLAT-KELPŠAI ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškiau

VINCAS KIZLAITIS